

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Leidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class matter at the post office at Chicago, Illinois."

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class matter at the post office at Chicago, Illinois."

Laisvoji Lietuva

IX metai.

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, birželio (June) 3 d. 1954 m.

Kaina 10 c.

Nr. 22 (195)

IŠ PASAULIO POLITIKOS DE VALERAI PRALAIMĖJUS

JURGIS VOLDEMARAS

Praeitą savaitę įvykę rinkimai Airijoje atnešė pralaimėjimą jos ilgamečiui Ministeriui Pirmininui Eamon De Valera. Su šiuo įvykiu senas ir pusiau apakęs airių politikas, pasižymėjęs kaip vienas aršiausių kovotojų už Airijos nepriklausomybę, pasitrauks iš aktyvaus politinio gyvenimo.

De Valeros nepasisekimo priežastimi buvo kainų kilimas ir bedarbių problema. Šios bėdos Airijai nėra naujos, nes kraštas yra neturtingas ir ekonomiškai gana tampriai surištasis su Anglija. O Anglija, kaip žinoma, šiaandien pati pergyvena ekonominę krizę.

De Valeros vardas su pagarba linkniuojamas beveik visame pasaulyje. Gimęs Amerikoje, airės motinos ir ispano tėvo sūnus, šis vyras visą savo gyvenimą praleido audringoje kovoje už Airijos interesus. 1913 metais įstojo savanoriu į Airijos Savanorių eiles, kurių tikslas buvo kovoti su šimtmečiais besitęsusia žiauria anglų okupacija. 1916 metais įsiai organizavo Vėlykų Savaitės sukilimą ir buvo vienintelis dalyvis, kuris išliko gyvas. Anglai nurodė mirtį, tačiau sprendimą pakeitė, kalėjimu ligi gyvos galvos. Bet jis greitai buvo išleistas iš kalėjimo ir kovą prieš anglus tęsė toliau. 1922 metais buvo deklaruota Laisvoji Airijos Valstybė dominiomis teisėmis. De Valera griežtai reikalavo pilnos nepriklausomybės ir Airijoje pradėjo pilietinį karą. Nepasisekus, šį kartą pačių airių buvo vėl įmestas į kalėjimą. 1937 metais Airijai paskelbus pilną nepriklausomybę ir nutraukus visus ryšius su Britų karūna, įsiai atstojo vyriausybės priešaky ir, su trumpom pertraukom, jai vadavo ligi šių dienų.

II-jo Pasaulinio Karo metu De Valera laikėsi griežtos neutralumo politikos ir Airija netapo įvelta į žiaurias skerdynes.

De Valeros asmuo yra brangus ir mums lietuviams, nes jis simbolizuoja nedidelės tautos sunkią kovą už savo teises ir nepriklausomybę.

KĄ DARYS PIETŲ KORĖJA?
Pietų Korėjos prezidentas — Syngman Rhee priėjo tašką, kur jo Amerikos spaudimo politika tu rės pasibaigti. Praeitais metais, pasirašius paliaubas ir dar prieš tai, joms vykstant, Pietų Korėjos prezidentas savo rankose turėjo stiprų kozerį, su kuriuo lošdamas įsiai daug ko išsidėrojo iš Amerikos vyriausybės. Tas jo kozeris buvo grasinamas nesutikti su paliaubų sutartimi ir karo vedimas toliau ligi pergalės arba galutinio žuvimo. Rhee yra užsispyręs politikas ir Amerikos vyriausybę puikiai suprato, kad su juo reikia labai skaitytis ir elgtis atsargiai. Ypač, kada pietų korėjiečių masės su tokiu entuziazmu demonstravo savo pasitikėjimą ir savo atsidavimą prezidentui. Įrodymai, kad jis nebelfuoja, Syngman Rhee paleido didelį skaičių Šiaurės Korėjos belaisvių, kas vos nesugriovė visus Amerikos planus susitarti su komunistais. Atsimename, kaip jis pakartotinai buvo pareiškęs, kad paliaubų nepripažins ir karą tęs toliau vienas. Bet paliaubos pasirašytos buvo ir jis su tuo turėjo sutikti. Betgi Rhee ir toliau nenustojė spusti Ameriką grasinamas, kad jeigu nepasiseks suvienyti Korėją ligi nustatyto termino, įsiai atnaujins karo veiksmus. Amerika buvo priver-

sta pasirašyti savitarpinės pagelbos sutartį ir paskirti dideles sumas pinigų Korėjos ūkiui atstatymui. Bet praėjo nustatytas derybų su komunistais laikas, o Korėjos suvienijimo reikalas nepasistū mėjo nei vienu žingsniu. Rhee pareiškė spaudos atstovams, kad jis nebemano ilgiau laukti ir tures atnaujinti karą. — Aš nebelfuoju, — pareiškė Rhee, — nes laikas labai greitai baigiasi. Bet kaip atrodo, jis vis dėlto belfavo. Šiaandieną Ženevos konferencijai vykstant, Korėjos reikalas nei kiek nepagerėjo, ir jis puikiai žino, kad jo delegacija grįž su tuo, su kuo ir atvažiavo Ženevon: be jokios vilties taikiu būdu suvienyti Pietų ir Šiaurės Korėją. Bet šiaandieną jis tyli, nes žino, kad nieko daugiau iš Amerikos laimėti negali, o karą pradėti be Amerikos sutikimo Rhee niekadus neišdris.

PAKISTANAS IR INDIJA
Indijos premjerui Nehru flirtuojant su Churchill'u, kaip Vakarų atstovu, ir visai pataikaujant komunistų blokui, kliebant apie kažkokį neutralumą, Pakistanas visiška įėjungo į Amerikos politinį frontą, pasirašydamas su ja sutartį, pagal kurią gaus iš Amerikos karinę pagelbą. Nors oficialiai pranešama, kad ta sutartis nereiškia Amerikos bazių Pakistane, bet nėra jokios abejonės, kad anksčiau ar vėliau prie to bus prieita. Amerikos aviacijos bazės Pakistane būtų labai pavojingos Sov. Rusijai, nes iš jų būtų nesunkiai pasiekiami Sibiro pramonė. Nehru labai piktaiis žodžiais barė Pakistaną ir Ameriką už šios sutarties pasirašymą, nes, girdi, tai yra drumzdimas ramybės Azijoje. Jisai ne tik bijo, nes tai labai nepatinka komunistinei Kinijai, bet ir pačiai Indijai tai buvo labai nemalonus dalykas. Tarp Pakistano ir Indijos dar nesuvestos senos sąskaitos, kaip pav., Kašmyro klausimas, ir Indija nenori matyti stipraus kaimyno, su kuriuo santykiu tiekie nedraugiški.

Nehru politinis veikimas yra stačiai nesuprantamas. Jungtinėse Tautose Indijos atstovas apie 80% balsuoja kartu su komunistiniu bloku, kitais kartais daugiausia susilaiko. Ką jis tuo tikisi laimėti? Turbūt nei pats gerai nežino.

APIE GUATEMALĄ
Neseniai pasaulio spauda buvo pilna žinių apie Guatemalą ir ginklų transportus į ten iš už geležinės uždangos kraštų.

Čia pateikiame žinių apie tą valstybę, kurioje, anot amerikiečių spaudos, "raudonieji atoming bombą gali susprogdinti jiems norimu laiku mygtuką paspaudus".

Guatemala turi 2.887.000 gyventojų ir yra didžiausia žmonių skaičiumi už eilę kitų jai kaimyninių ar artimų valstybių, kaip El Salvadoro, Honduras, Nicaragua, Panama, Costa Rica, Britų Honduras.

Guatemala eksportuoja kavos į JAV-bes už 43,3 milijonus dolper metus, kas sudaro 80% jos viso eksporto.

Guatemalaj, užsienių spaudos žiniomis, komunistai kontroliuoja: slaptąją policiją, spaudą, radiją, darbininkų unijas, o jų raudonieji vadai vyksta už geležinės uždangos gauti informaciją.

Daugiau kaip pusė guatemaliečių yra indėnai, po to didesnę dalį sudaro ispanų — indėnų mišinio žmonės.

J. Pautienius

Pajūris

STP. VYKINTAS

Amžinai jautriu klausimu

Vilnius ir Lietuva — du neatiskiriami dalykai. Lietuviai nėra ko aiškinti. Tačiau svetimoji spauda nuolat atsiranda straipsnių, į kuriuos reikia reaguoti. Tyli, vadinas sutinki. O tylėti negalima, kada neteisėybė skleidžiama svetimųjų tarpe.

Neseniai ukrainiečių nacionalistų, atskilėlių nuo Banderos grupės savitrašius "Ukrainiski Samostynik", besiginčydamas su kazokais dėl teritorijos, buvo parašė, kad Vilniaus priklausymas prie Lietuvos yra neginčytinas klausimas. Į tai atsiliepdamas gudų šovinistų Abramčiko grupės laikraštis "Backauščina" (Tėviškė) nr. 18(200) š. m. gegužės 9 d., išspausdino R. S. straipsnį, kuriame nėra istoriniais ir etnografiniais duomenimis "įrodoma", kad Vilnius yra gudų miestas. — Tame straipsnyje sakoma, kad lietuviai senovėje nesivadino lietuviais, o žemaičiais ir aukštaičiais. Tik gūdai tada vadindėsi lietuviais. Tai savotiška juokinga pasaka, ar tiksliau pasakius, istorijos klastojimas ir vagystė.

Gudų etnografiniai argumentai tiek pat juokingi, kaip ir istoriniai. Etnografinės žymės yra kal-

ba, religija, papročiai, žmonių fiziniai bruožai. Ilgus amžius lietuvių kalba viešpatavo ir dabar viešpatuoja toli už Vilniaus. Gudų ir lenkų priemonės yra atėjusios tik okupacijų metu. Taigi, kai kurių gudų reiškiamos pretenzijos į Vilnių tėra tik slaviškojo imperializmo paseka. Jei rusai negalės valdyti Lietuvos ir Vilniaus, tai bent gūdai nori tiesti rankas į Vilnių ir į Lietuvą. Tačiau, kažin, ar iš viso kada susikurs Gudijos valstybė, jei jos politikai nėra sūbrėndę ir romantiškas pasakas pasakoją. Reikia tikėtis, kad gudų tarpe atsiras daugiau realių politikų, kurie supras Lietuvos ir Gudijos svarbą Rytuose ir atsistakys nuo neteisingų pretenzijų.

Nuostabu, kad ir "Ukrainisky Samostynik" išsigando gudų propagandos ir padarė žingsnį atgal: girdi, mums, ukrainiečiams nėra ko kištis į lietuvių gudų ginčus dėl Vilniaus. Bet tai suprantama, šį ukrainiečių grupę kol kas yra silpna ir ieško draugų gudų šovinistų tarpe. Ačiū Dievui, kad šie gudų šovinistai sudaro mažumą ir gudų tarpe.

Atidengti užkulisiai

J. Vientautas "LL" nr. 20 (193) atidengė daug įdomių užkulisių iš Vliko scenos. Mums buvo tai žinoma daug anksčiau, tačiau nenorėjome to kelti, kad nebūtume apkaltinti "paslapčių išdavimu". — Mes tik norėjome paaiškinti, kur glūdi "klerikalų" pasisekimo priežastis. Viena svarbiausių priežasčių — tai vadinamo laicistinio bloko nevieningumas ir nenuoširdumas. Vadinamieji "klerikalai" Vlike teturi 4 vietas, o visi kiti 6 vietas. Bet tie šeši kiekvienas einasau. Liaudininkai ir socialdemokratai buvo ir visomet bus didžiausi rivalai dėl "valdžios". Prieš kelis metus socialdemokratų palaikė krikdemus todėl, kad jie buvo gavę gerų postų "valdžioje". Dabar liaudininkai palaiko krikdemus todėl, kad jie gavo VT pirmininko postą. Mažosios Lietuvos Taryba nėra koks vieningas politinis organas. Tai yra daugiau vieno, praicitje Lietuvai nusipelnisiusio, asmens politika. Ją dabar palaiko dar keletas Vokietijoje likusių mažlietuvių. Tačiau pačių mažlietuvių nuomone, ši po-

litika remiasi oportunizmu. Tai irgi postų politika. L. Laisvės Kovotojų politinės linijos nevertinsiu, nes laikau, kad jie yra mūsų kraujo broliai ir broliai kartais tik todėl išsiskiria, kad tarp jų pasimaišo svetimi intrigininkai. Be abejo, tautininkams sudaryti "opoziciją" su socialdemokratais taip pat nesiseka, nes jų keliai visiškai skiriasi. Todėl ir "klerikalams" lengva senu romėnišku dėsniu: divide et impera. Jei laicistinės grupės būtų vieningos, tada, be abejo, krikščionims demokratams su satelitais būtų neįmanoma dominuoti Vlike.

Ekonominio pobūdžio prielaidos taip pat turi daug reikšmės. Vien tik auksas valdo mus. O Tautos Fondas šiaandien yra faktinai kun. Krupavičiaus rankose. Balfas yra kan. Končiaus rankose. Kas ne su mumis, tas negaus gerai apmokamų postų. Kas ne su mumis, tas negaus pašalpų ir bado mirs. Vien tik auksas viešpatuoja. Ir maža yra tokių, kurie išdrįsta atsistakytį nuo "gardaus valdžio šaukšto".

Tačiau, mes dar tikime politikoje idėjų pergale ir kovojame prieš politinį parsišlavimą dėl postų ir pašalpų.

Vyskupas ir ne vyskupas

Kai prel. M. Krupavičius šiaandien laisvina Lietuvą bevažinėdamas po Ameriką, Londone pasirodė anglų kalba žurnalas "East and West". Šį žurnalą redaguoja trys baltų profesoriai, jų tarpe ir prof. S. Žymantas. Jei mes nežinotume, kad prof. S. Žymantas yra garbingas liberalas, bet yra kilnus žmogus, doras dvasininkas ir gabus mokslininkas. Ar jis už tai turi kentėti bolševikų kalėjimuose? — Kas iš Vakarų pasaulio užstoja šį kilnų dvasininką? Net gi politikuojančieji kunigai jo neprisimena. Ir todėl tenka šį ir kitus lietuvių vyskopus ir kunigus tarp tautinėje arenoje iškelti liberalui prof. S. Žymantui.

"East and West" yra vienas geriausių politinių žurnalų Baltijos, taigi ir Lietuvos, politinėmis problemomis. Jis yra redaguojamas pagal moderniausius mokslo ir žurnalistikos reikalavimus. Būtų naudinga, kad lietuviškas šio žurnalo skyrius būtų užpildytas su kaupu gera medžiaga. Žurnalistas turėtų dėmesį į tai, kad Europoje ir visam pasaulyje skleidžiama neteisinga nuomonė, jog Mind szenty ar Stepinac yra pirmieji

TRUMPA ĮVYKIŲ APŽVALGA

Teisingumo Departamentas ir FBI penktadienį pranešė, kad buvo areštuoti 7 komunistų partijos veikėjai Connecticut valstybėje. Jie visi kaltinami kurstymu jėga nuversti Amerikos valdžią. Trys jų buvo areštuoti New Yorko mieste, 3 New Haven, Conn., ir septyntas West Hartford, Conn. Nuo liepos mėnesio 1948 m. viso buvo areštuoti 109 komunistų partijos nariai.

Gegužės 29 d. Romoje Popiežius Pijus X buvo paskelbtas šventuoju. Apie pusę milijono piligrimų suplaukė į Romą dalyvauti iškilmėse. Pijus X yra pirmas Popiežius konanizuotas po 1912 metų. Iš viso Romos Katalikų bažnyčia paskelbė šventaisiais 78 popiežius.

Ženevos konferencijoj praeitą savaitę buvo nutarta pakviesti prancūzų ir Viet Minh karo vadus, kad jie pabandytų susitarti karo paliaubų reikalui. Poliniai sluosniai mano, kad pirma tures būti nugalėta daug kliūčių, kol tokios paliaubos galės būti pasirašytos. Aiškinama, kad nutarimas kviesti karo vadus buvo prietas

Alfonsas Giedraitis

M A L D A

O, Dieve didis ir teisingas,
Apšvieksi sąmones visų.
Tavu vardu vėl verda ringai
Ir liejas kraujas nekaltų.

Į Tave keliame mes širdis:
Tautas išlaisvink ir surankiok.
Te klaikaus keršto nėsigrirdi,
Te brolis broliui duoda ranką.

Šioj žemėj dangiškų atstovų
Mes pinigais atperkami.
Sprendimai Tavo tik pastovūs,
Kaip amžinybė pastovi.

Davei Tu žmogui laisvą valią—
Sukurstė minią rabinai...
Ir kai prie kryžiaus Sūnų kalė,
Net jiems jų valios nevaržei.

Prasmingi Laiko žodžiai tieji
Ir Tavo rankų veikalai.
Menki suprast' juos mirtingieji
Ir jų teisėjai — kunigai.

O, Dieve didis, galestingas,
Atsiuški šviesą mūsų žemėn,
Kad jos keliai būt neklaidingi
Per amžius amžinuosius Amen.

bolševizmo kankiniai. Vysk. Matulionis jau 1922 m. buvo areštuotas ir per du kartus žiauriausiai ir ilgiausiai bolševikų kankintas. Vysk. M. Reinsys, kurio šiemet turėtų švesti 70 mt sukaktuves visa katalikiškoji spauda, yra ir šiaandien bolševikų kankinys. Jis nebuvo ir nėra nei "fašistas", nei "socialistas", bet yra kilnus žmogus, doras dvasininkas ir gabus mokslininkas. Ar jis už tai turi kentėti bolševikų kalėjimuose? — Kas iš Vakarų pasaulio užstoja šį kilnų dvasininką? Net gi politikuojančieji kunigai jo neprisimena. Ir todėl tenka šį ir kitus lietuvių vyskopus ir kunigus tarp tautinėje arenoje iškelti liberalui prof. S. Žymantui.

"East and West" yra vienas geriausių politinių žurnalų Baltijos, taigi ir Lietuvos, politinėmis problemomis. Jis yra redaguojamas pagal moderniausius mokslo ir žurnalistikos reikalavimus. Būtų naudinga, kad lietuviškas šio žurnalo skyrius būtų užpildytas su kaupu gera medžiaga. Žurnalistas turėtų dėmesį į tai, kad Europoje ir visam pasaulyje skleidžiama neteisinga nuomonė, jog Mind szenty ar Stepinac yra pirmieji

po Edeno ir Molotovo pasitarimų.

Australijoj įvyko federalinės valdžios rinkimai, kuriuos laimėjo premjero Menzies Liberalų ir Country partijų koalicija. Menzies koalicinė vyriausybė Australijai valdo nuo 1949 metų. Darbo partija tikėjosi šiuos rinkimus laimėti, bet negavo 8 naujų vietų parlamente, kurios buvo reikalingos, kad laimėjus daugumą.

Pranešama, kad dabartinis kariuomenės štabo viršininkas gen. Rigway, vadovavęs karo veiksmams Korėjoje, yra griežtai priešingas Amerikos intervencijai Indokijoj, siūnantis kariuomenę ar panaudojant atominius ginklus. Jo nuomone, komunistų žygiavimas Azijoje turėtų būti sustabdytas bendromis sąjungininkų jėgomis.

Gera informuotas žurnalas "U. S. News and Wprld Report" skelbia, kad šią vasarą padidės šaukiamų naujokų skaičius. Ginklų užsakymai, manoma, bus padidinti. Apsiginklavimas ir toliau pasiliks dideliu bizniu.

SPAUDOS ATGAVIMO ŠVENTĖ CICEROJE

Kita sekmadienį, birželio 13 d., Cicero lietuvių visuomenės iškilmingu aktu pradės spaudos atgavimo metų sukakties minėjimą.

Aktas bus išpūdingas. Atidarymo žodį pažadėjo tarti Lietuvos konsulas P. Daužvardis. Kalbės Vilniaus krašto knygnešys ir knygų leidėjas Jonas Rinkevičius. Knygnešius amžininkas profesorius Ignas Šlapelis tars žodį apie meno reikšmę atgavus spaudos laisvę.

Cicerioje gyvenę poetai, rašytojai pasirodys su savo naujaisiais kūriniais. Be to, išgirsime muziką Juozo Kreivėno vadovaujamą chorą ir matysime p. Daugvilienės tautinių šokių grupės pasirodymą.

Cicero spaudos paroda turės kiek kitokį veidą, nei buvusioji Lietuvių Auditorijoje. Pirmiausia tenai matysime mūsų pavergusių rusų išleistas lietuviams knygas ir ten pat galėsime palyginti, kaip toji spauda nususiusi, ją palyginus su Nepriklausomos Lietuvos leidiniais. Muzikos skyrius ir dar priedo diagramos be abejo, tai parodai suteiks kai ką naujo.

Cicero choras egzaminus išlaikė

Palyginti dar jaunas Cicero naujųjų ateivių choras ir tautinių šokių grupė ryžosi viešai pasirodyti prieš išlepinto skonio chichagiečius.

Jei kai kas dar prieš koncerto pradžią mėgino pranašauti, kad ciceriečiai egzaminu neišlaikysia, nes esą per silpnai, tai vis dėl to apsiriko. Nevisada, mat, pranašystės išsipildo. Neišsipildė jos ir šį kartą.

Muziko Juozo Kreivėno diriguojamas choras ir tautinių šokių grupė, vadovaujama p. Daugvilienės, neskatant kai kurių smulkmenų, žiūrovams paliko — mielą ir gerą išpūdį.

Gal iš kokio tuzino dainų pro tarpiais vienoje kitoje vietoje jau tėsi pavienių balsų per stiprius

Tapytojo Juozo Pautieniaus darbų parodoje turėsime progos pamatyti peizažų ir figūrinių kompozicijų, sukurtų Chicagos apylin kėse. Dailininkas šioje kukloje, bendruomenės suruoštoje parodoje pasirodys tik tai su keliais 1950 — 1953 metų darbais. Bene 15 kūrinių išstato visai naujų, dar iki šiol nerodytų lietuvių parodose.

Be šios meno parodos, Cicero lietuvių bendruomenės vadovybė jau yra užplanavusi dar dvi kitas meno parodas, kurios bus šiuose spaudos metuose.

Patiems dailininkams pageidaujant, šios meno parodos kiek skirsis nuo kitų tokių parodų, nes ji — bus išjungtas paveiklų pardavimas.

Taigi, ciceriečiai jau dabar uoliau ruošiasi šiai dvigubai meno šventei, į kurią jau pakviesta latvių ir amerikiečių meno atstovai.

Tam tikslui leidžiamas gražus iliustruotas katalogas, kurį redaguoja Rašytojų Sąjungos pirmininkas B. Babrauskas, gyd. V. Kaunas ir mok. J. Kreivėnas.

J. Jūrėnas.

garsai, tačiau tas bendro pasisekimo nenulėmė.

Nereikia užmiršti, kad šį kartą prieš žiūrovų akis stovėjo išsiriškiavę fabriku darbininkai, mokyklų jaunimas, kurie lyg vogčiomis atitrūkę nuo savo poilsio valandų, kiek leido sąlygos, ruošėsi, dainavo, kad atvykę į Chicagą galėtų prieš svečius, mačiusius daug puikių koncertų, bent vidutiniškai pasirodyti.

Jei vienybės redaktorius Juozas Tysliava sužavėtas partizanų dainomis rado reikalingi išreikšti atskirą padėką, tai matyti dainininkai buvo šio to tikrai verti. Be abejo, žvejo Juozo Grismanausko atveža ir jo paties įdainuota partizanų daina: "Aš išeisiu", paliko klausytojams gilaus išpūdžio.

Ją choras kartojė.

Kaip mėgėjų choras, jie pilnai save pateisino. Lauktina, kad muziko J. Kreivėno vadovybėje choras augs ir plėsis.

Tautinių šokių grupę, vadovaujama p. Daugvilienės, tegul nebūvo labai didelėje meniškoje aukštumoje, tačiau per tokį trumpą laiką vis dėl to pasiekta užtektinai.

Linkėtina choro vedėjui muzikui J. Kreivėnui, tautinių šokių grupės vadovei p. Daugvilienei ir tų abiejų vienietų gospadoriui kap. Andriui Juškevičiui ir toliau taip gražiai reprezentuoti naujųjų ateivių vardą.

Mok. Bonifacas Žilinskas

LIETUVIŲ GRAFIKŲ KŪRINIŲ PARODA CHICAGOJE

Grafikos paroda, skirta spaudos atgavimo 50 metų sukaktčiai atžymėti, atidaroma birželio 5 d. 5 val. po pietų buv. spaudos parodos patalpose, Lietuvių Auditorijoje.

Parodoje išstatomi P. Augiaus, A. Dargio, V. Kurausko, V. Petravičiaus, L. Vilimo, A. Vaičaičio, T. Valiaus ir kt. grafikų darbai.

Paroda veiks ligi birželio 20 d. kasdien nuo 5 val. po pietų ligi 10 val. vakaro, o šėštadieniais ir sekmadieniais — nuo 10 val. ryto ligi 10 val. vak.

Parodos lankytojai loteriniu būdu galės įsigyti ir minėtų grafikų darbų.

Parodą organizuoja Chicagos Kultūros Taryba ir Lietuvių Dailės Institutas.

Visuomenė nuosirdžiai kviečiama parodon atsilankyti.

DAIL. ADOMAS GALDIKAS

Savo meno parodą gegužės 21 — birželio 4 turėjo New York, John Myers galerijoje. Paroda turėjo didelį pasisekimą.

TAIP PAT NEW YORKE

Savo parodą turėjo ir dail. V. K. Jonynas. Turėjo daug lankytojų ir šiltų atsiliepimų.

KEIČIASI REDAKTORIAI

"Draugo" redakcijon, vietoje pasitraukusio kun. Barausko, iėjo Vyt. Radžius.

"Vienybės" redakcijoje pradėjo dirbti Antanas Škema.

Alė Kalvaitytė

BALETO-DAINOS KONCERTAS CLEVELANDE

Gegužės 22 d. Clevelandas susilaukė mielių svečių menininkų iš Čikagos. Lietuvos Atgimimo Sąjūdis juos, p. Vyt. Staneiką tarpininkaujant, pasikvietė savo rengiamam vakarui.

Slovenian Auditorium, kuri savo erdvumu ir vėsumu labai tinkama, sutalpino apie 300 svečių, nors laukta gausiosios būrio.

Programa išpildyta išpūdingai ir kultūringai. Simo Velbiso šokių grupė išpildė keliolika baleto numerų, daugumojė klasinių. — Jaunos lietuviškos balerinos užsirekomendavo kaip rimtos ateities pajėgos. Clevelandas, pradėjęs nuobodžiauti po gausybės vienas į kitą panašių parengimų praityje, labai šiltai priėmė balerinas ir nepagalioje nuosirdžiai katučių. Jos tikrai jau užstarnavo. O baleto meisteris S. Velbiso, kuris ir pats dalyvavo programoje, visus nuste-bino ne tik grakščiu šokio atliki-

mu, bet ir savo jauna, jėginga išvaizda.

Vakaro solistė Alė Kalvaitytė sudainavo skambiu ir sultingu balsu keletą savų ir svetimų kompozitorių kūrinių. Dėkingos publikos plojimai iš reikė pritarimą ir susizavėjimą. Piano pritarė p. Motiekaitis. Solistai ir balerinos apdovanooti gėlėmis ir palydėti gausiais plojimais.

Programai pasibaigus, prie geros muzikos, ligi vėlaus vakaro pasišoka. Turtingas lietuviškas buketas, energingos šeiminingės p. Jokubaitienės vedamas, visus alkstančius pasotino, o ištroškusių irgi turėjo progos iki valiai atsigaivinti.

Atsilankę į šį vakarą išsinešė gražų, kultūringą išpūdį.

Vakarą surengė Lietuvos Atgimimo, Sąjūdžio Clevelando Skyrius.

Žiūrovas.

MUZIKOS MOKINIŲ RECITALIS

Muziko Antano Nako fortepiono muzikos studijos mokinių metinis recitalis įvyks š. m. birželio mėn. 6 d. (semdienį) 4 val. p. p. Chicagos Lietuvių Auditorijoje.

Studijos mokiniai uoliai ruošiasi šiam koncertui. Jaunieji pianistai — es paskambins lietuvių ir kitataučių kompozitorių kūrinių vienu ir dviem fortepionais.

Studijoje atkreiptas dėmesys į grupinį mokinių skambinimą, sugebėjimą akompanuoti solistams ir dalyvauti orkestre.

Visuomenė maloniai kviečiama recitalin atsilankyti. Taip pat ir jaunimas.

NEW YORKO MIESTO BALETAS

Gastroliuoja Chicagoje nuo gegužės 26 iki birželio 6 d. Atvyko su turtingu repertuaru. Rodomi Čaikovskio, Ravel, Delibes, Bacho, Thomson, Stravinsky, Debussy, Mendelssohno ir kt. muzikų kūriniai. Pastatymai vyksta Chicagos operos rūmuose.

T. ŠALTINIO — S. YLOS POLEMIKA VENEZUELOS SPAUDOJE

Venezueloje, Caracas mieste leidžiamas žurnalas "Tėvų Kelias" savo š. m. 4 (56) nr. persispausdino straipsnį skatų ir politikos reikalu iš Chicagos lietuvių spaudos.

Kaip žinome, tą aktualų ir draug opų reikalą pirmas iškėlė T. Šaltinis "L. Lietuvos" skiltyse ir po to iš to išplaukiančiomis temomis pasipylė straipsnių įvairiuose lietuvių laikraščiuose visuose pasaulio kraštuose.

Tuo reikalu trečiajį T. Šaltinio straipsnį netrukus spausdinsime savo skiltyse.

ATITAIŠYMAS

Pereito "LL" nr. kultūriniam skyriuje vienam straipsniui "nutrupėjo" antroji antraštės dalis. Turėjo būti: "Prieš 75 metus Amerikoje išėjo pirmas lietuviškas laikraštis."

Kitūr duotose rašytojų pavardėse paliko korektūros klaidą. — Turi būti ne "Zobarskas — Zobarskis", bet "Zobarskas — Zobarskis".

Dr. Jonė Deveikė LIETUVIŠKŲ TIPŲ BEIEŠKANT

(Tąsa iš nr. 21)

"Dulkių raudonam sauleleidy" autoriui tenka nuosirdžiai dėkoti už vardą, tiksliau pavarde Žolynas. Nuostabiai vykus. Bet reikėtų prikišti dėl Norkaicio. Ją turi vienas gambiausių mūsų valstybės vyrų. Jų turėjome daug, net labai daug, bet permažai, kad vieno jų pavardę pavertusmėm bendrinio vardu, skirtu labiausiai neigiamoms prigimties lietuviui apibūdinti. Juo labiau, kad romane, vaizduojant ne asmenis, bet tipus, labai svarbu jiems teikti pavardę ir net var da atitinkanti jų prigimčiai. Turime tuo atžvilgiu nuotabų mokytoją Kudirkos asmeny. Svarbus yra ne tik turinys, šaknies prasmė, bet ir raidžių sąskambis. Šaknis "nor" — as, — ingas, — eti normaliai apibūdina kūrybingą, teigiama ypatybę. Ramono Norkaitis, sintezę darant, jų neturi. Arba jų turi šiek tiek, kiek gali turėti visa tai, kas yra puvesiais padengta.

Atrodo, geriausiai tiktų Kurminas. Galėtų būti iš kurmis — kelis kartus pačiame veikle pavartotas. Bet galėtų būti iš "kur mini", kur eini, lendi, lyg ta klaukė, ką giliai šakni knisa, pakirsdam medį iš pamatų. Bet jeigu norėtumėm apibūdinti ji kaip labai dailų paviršių turinti, o viduje visai tuščią, galima būtų prilyginti bakcai ir vartoti Bačkus, Bačkas. Apie šito plauko lietuvius visad susidaro lyg pritariančių ratas — jam apibūdinti tiktų kurmijada, bakcijada.

Daug yra šito lietuviu tipo pasireiškimų, nors nuosimtis, kas nuostabiausia, nėra didelis. Metas jau būtų, kad visa tauta pagaliau suprastų ir pradėtų reaguoti, šaukti: Kentėjom per penkis šimtus metų tavo moralinį viešpatavimą, viską praradom, užteks ir dabar eik lauk iš visų postovių ir vietų, kur tautos ar valstybės vardu yra kalamas, šlifuojamas mūsų tautos

veidas, mūsų valstybės orumas, o tuo pačiu ir mūsų tautos, bei valstybės ateitis. O prisiminę Žolyno žodžius: — Ponia, atsisveikindami galvokim apie kiaušes (psl. 307), galime jau drąsiai šaukti tinkamą šiam gyvuliui žodį...

*

Tarp rašytojų, atrodo, žemaitė bus pirmoji, kuri savo, o gal ir visos mūsų literatūros geriausiam kūrinyje "Martį" atvaizdavo tuos du tipus. Saulingas lietuvis jame atstovaujamas moters. Ji palūžta belaukdama, o dar tiksliau galvoda, kaip tas Ramono Žolynas: — Tu nieko nedaryk. Viskas paaiškės, atseit norima prasme susitvarkyk. Laukė. Kai visai apibodėjo, davė žinią saviešiams, sukaupdama visą grožio, jautumo, net gyvybės troškimą taip kukliame prašyme — cukraus...

Įdomu, kad vėliau už čia nagrinėjamą veikalą pasirodžiusioje knygoje "Didžiosios atgailos" R. Spalis duoda mums "Karaletyje" mini", kur eini, lendi, lyg ta klaukė, ką giliai šakni knisa, pakirsdam medį iš pamatų. Bet jeigu norėtumėm apibūdinti ji kaip labai dailų paviršių turinti, o viduje visai tuščią, galima būtų prilyginti bakcai ir vartoti Bačkus, Bačkas. Apie šito plauko lietuvius visad susidaro lyg pritariančių ratas — jam apibūdinti tiktų kurmijada, bakcijada.

Daug yra šito lietuviu tipo pasireiškimų, nors nuosimtis, kas nuostabiausia, nėra didelis. Metas jau būtų, kad visa tauta pagaliau suprastų ir pradėtų reaguoti, šaukti: Kentėjom per penkis šimtus metų tavo moralinį viešpatavimą, viską praradom, užteks ir dabar eik lauk iš visų postovių ir vietų, kur tautos ar valstybės vardu yra kalamas, šlifuojamas mūsų tautos

Kas labai svarbu, Vincas yra labai talentingas, bet nenorėdamas savo numylėtos sesers laimę traukdyti pasitraukia, pats eidamas kitur, net už gyvenimo ribų, jo norimos saulės ieškoti. Tada jo kiaušis auka nesunki. Jam tik tiesa svarbu, kad daugiau turto liktų, į kurį atsirėmėsi, jei mylima sesuo savo laimę kurtų. Talentas pasitraukia, užleisdamas vietą pinigui, taurumas — materializmui ir gobsumui. Savo šešiolikamečio patyrimu nesuvokdamas, kad gobšaus ir egoisto rankose turjas niekad nėra protinai našus ir tolygiai skalsus. Kas tikma mažam ūkiui, tas dar labiau ryškėja valstybės gyvenime.

Tretilji tos didelės vytautinio lietuviu, o tuo pačiu ir visos tautos tragedijos aspektą Ramonas pirmasis taip tobulai ir visapusiškai atvaizdavo.

Pirmuoju atveju kūrybingas lietuvis kenčia, nenorėdamas jo mažueltaičiu pasaulio viešumon iškelti jį ištikusią "gėdą" — žūsta kančioje ir beprasmingai. Antruoju atveju jis pasišalina, kas svarbiausia, sąmoningai, pats kitiems geror norėdamas. Savo begalinėje aukoje mažina savizūdytės nusikaltimą. Tautine prasme jo, kaip talento, žuvinimas visais atžvilgiais yra baisesnis, nei pirmas, bet tas pavyzdys gal geriau, nei kuris kitas, paaiškina, paryškina, kaip vyko per paskutiniuosius penkis šimtus metų geriausių lietuvių tautos vaikų nutekėjimas, lyg to kraujo. Arba dar tiksliau, išstūmimas ir sudarymas jiems tokių sąlygų, kad jie likti, turėdami nors savigarbos šėšelio, savo iprastoje aplinkoje negalėjo ir vis dažnai negali.

Pagalina ateina Ramono Žolynas, nors balsas jam kužda: "O tu nieko nedaryk ir lauk..." Jis jau nesileidžia stumdomas, nustumiamas. Jis visur aktingas, kur tik gali užbėga niekšingumui už akių. Koks nuostabus momentas pakūstello rūšį nunešimas. Jis lyg braidžioja patamsėje, nešdamas savyje auklėjimo ir aplinkos sudarytos nuomonės, kad žmogus

po ar prigimties atstovas. Todėl yra tik žmogus, o ne tam tikro tines visad jis pajėgia niekšingumą apvaldyti, bet jau nebijo, jau drįsta viskuo rizikuoti, kad tik Lietuva būtų švaresnė, žmoniškesnė, sodresnė ir tikra, je ne farižėška, prasme taurėsnė, katalkiškėsnė.

Jie visi tiki, giliai, nuosirdžiai savo mintimis, o ne lūpomis, ne noru pasirodyti prieš žmones! Jų Dievas? Jis nėra tas, į kurį atsirėmus galima karjeroje kilti, artimui šunybiu pridaryti. Ne. Jis yra grožio, nuosirdžios aukos, tokios pat meilės Dievas...

Tik jeigu du pirmieji tiki, paimdami savo mintyse gyvenimo motto krikščioniškąjį nuolaidumą, iki nei nusikalstamos formos — gavai į dešinę, atstatyk kairiąją. Žolynas jau visai kitoks. Jis myli ir tiki akcija ir reikalui esant jis, kuris be reikalo nėra žvirblis, kenka savo gyvenime užmušęs, drįsta valyti nuo nešvankių "pirklių" tą didelę Dievui garbinti šventovę, kuriai vardas tauta, tėvynė. Jis laimi. Greičiau išsigelbsti, bet dar aciu svetimiejiems.

*

Ir dabar tenka laukti mūsų grožinėje literatūroje ketvirtojo to santykio — kovos aspekto, kada saulingas lietuvis vėl taps tuo, kuo jis buvo prieš jogailinio lietuviu įsiviešpatavimą. Tuo, kuriame jo bendralaikiai atpažins savo tautos genijaus ir Aukščiausiojo išrinktąjį. Tuo, kuris eidamas, kaip visados, dvasios pakilimo viršūnėmis, esmę pagaudamas, grožį meilėje riekutėm sėdamas, jau ne svetimų atpažintas ir pagerbtas bus, bet savo aplinką užkerėdamas, žavėdamas, visas kliūtis nu-galėdamas, savo mažiau gabių tau tiečių, kaip kadaise, ne vien sup-rastas, paremtas, bet ir nuo nešvankių jogailinio lietuviu palikimų apgintas bus.

Tokie tipai, tokie vaikai netrukus atsiras, nes tautoje jau ima ma sąmoningai bodėtis jogailinio lietuviu viešpatavimu, tikrasis lietuviu viešpatavimu, tikrasis tautos atgimimas jau ima ryškėti. Ir kaip vieną pirmųjų literatūri-

nų kregždžių raikia laikyti Spalio — "Gatvės berniuką".

Belaukdami šito viltingai, grįžkime prie Ramono "Dulkės raudoname sauleleidy".

Daugeliui mėnesių po pirmojo skaitymo praėjus, vėl skaitant pirmasis įspūdis pasitvirtino, net dar sustiprėjo. Bet tolygiai paaiškėjo, kaip sunku, skaitant veikalą ištiesai, išgauti kiekvieno herojaus aiškų dvasinį veidą, apibūdinti tiksliai, kodėl kiekvienas jų priklauso tam ar kitam tipui. Taip teko kiekvienam jų paimti atskirą lapą ir jau trečiu kartą skaitant išrašyti jiems savitus posakius, poelgius. Po to, pagal kiekvienam nurodytus susilapius, teko su kiekvienu jų atskirai susipažinti. Gavosi įdomus psichologiniu atžvilgiu žodmas.

Kai po to teko dar kartą visas veikalas paskaityti, ėmiau tikrinti su tolygiais istorinių asmenų poelgiais ir posakiais. Ir tada Ramono, kaip psichologo, talentas suspindėjo visame savo nuostabiame grožyje.

Bet šalia herojų nepaprasto tobulumo ir tikslingumo, pirmiausia metėsi į akis stilius. Jie visi kažkaip suvienodinti. Gal autorius taip norėjo. Parodo, kad mūsų mažų miestelių pilkuma, net turtingiausias prigimtis sąmoningai ir, not Norkaicio, "su Dievo pagelba" alino, vienodino ir nuo visko, kas jose dieviško — skuto, valė. Bet nėt ir pagerbiant šitą autoriaus norą vis dėlto atrodo, lyg visi dalyviai būtų viename bendrabuty išauklėti, vienu kareivinių formu ti. Pasigendama jiems savito stiliaus, kaip jų skirtino kultūros lygio irodymo. Šita prasme gal labiausiai savotiški ir gyvesni šlavėjas ir vežėjas.

Atliktų tyrinėjimų rėmuose šiamė veikalė, kaip ir tautoje, visus dalyvius tenka skirstyti į tris pagrindines grupes. Pirmoji — Žolyniniai (vytautiniai). Veikalė, kaip ir tautoje, jų daugiausia. Bet jie elgėsi, lyg būtų kažko sudemaralizuoti, lyg tos išsigandusios vištos, vis pakraščiais, vis pakraščiais. Lyg patys savęs bijotų.

Antroji grupė — tai abudu

Norkaiciai ir gydytojas. Brr... Jų nedaug, bet nuo Jogailos laikų jie jaučiasi ir prikiština pareiškia esą tas centras, tas tautos staburkaulis, apie kurį viskas sukasi. Jie nepajudinami, nes atstovauja ir tautos "sveikąją" prigimtį ir jos "tikrąją išmintį". Nepajudinami. Nenugalimi. Brr... Šiuo atveju nagrinėjamas veikalas tėra tiksliai realybės kopija.

Trečioji, tai tarpinė grupė, sudaryta iš trijų Dagių. Negalima pasakyti, kad Dagio sūnus, kaip trečias romano herojus, būtų psichologiškai visai išbaigtas, bet autorius šią spragą užpildė duodamas visus tris Dagius kaip vieno ir to paties tipo atstovus.

Autorius labai vykusiai parinko pavardę. Kam yra įdomios lietuviu charakterio studijos, patarčiau pažūrėti lietuvių kalbos Vadove visus žodžius, turinčius šaknį "DAG".

Kiek kartų stebėjau, tyrinėjau šį lietuvių tipą, o ypač jo darbų rezultatus ir gyvenimo, jo pastangų paliktus pėdsakus, vis atrodė turima reikalo su ugnele, lipančia per išdžiūvusią lietuvišką tvorą, po savęs paliekiančią siaurą pele-nų juostą ir kiek tvankumo, jei nėra vėjo. Ir tiek. Taip, tai viskas. Tautos kūrybingame gyvenime šito tipo visai nėra. O valstybiniame?

Tarp mūsų istorinių asmenų Dagio tipo ryškiausias atstovas yra Skirgaila ir jam giminingas Jonas Kazimieras. Gal nuo ryškiausio atstovo vardo ir šį visą tarpinį tipą reikėtų vadinti skirgailiniu. Kol Skirgaila buvo tik pasiuntinys ir smulkų reikaliukų atlikėtojas, jis buvo tikrai puiškus ir dargi nepamainomas. Bet žinom, kas pasidarė, kai jis tapo Jogailos bendrininkas, o vėliau visos Lietuvos valdovas. Tarp Kęstučio įviliojimo į Jogailos pinkles ir įsakymo suareštuoti Žolyną kad ir kaip norėdami, didelio skirtumo nerasime.

(Daugiau bus).

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

FREE LITHUANIA
LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION

3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

Vyr. redaktorius Vyt. Staneika,
Redaguoja Redakcinė Komitėja.

Strapsnis ir korespondencijas re-
dakcija taisy ir tarpina savo nuostū-
ra. Nesunaudoti rankraščiai grąžina-
mi autoriams pareikalavus.
Pavaizd ar slapyvardė pasirašyt

strapsniai ne visada išreiškia redak-
cijos nuomonę.

Išdėtomųjų skelbimų kainos: 2.00
už colį vienoje skiltyje. Smulkūs skel-
bimai (ne mažiau 15 žodžių) — po
7 c. už žodį. Už telefonu priimtų
skelbimų turinį ir kalbą redakcija
neatsako. Prenumerata ir skelbimai
priimami, paskambinus telefonu —
Victory 2-4372.

Prenumerata: metams — 4.50; pu-
sel metų — 2.50. Atskiras numeris
10 c. Subscription per year — \$ 4.50;
6 months — \$ 2.50; 10 c. per copy.

ŽMONIŲ ŠUNĖJIMAS

DR. JONAS ADOMAVIČIUS

Vaikai šunėja, šunys žmoninami,
o tėvai oro pas savus vaikus
stojeja

Kokie mes kartais esam pasi-
gailėjimės verti žilbiai, net grau-
du. Juk mes jaudinamės dėl ma-
možio — staciai dėl aguronūdžio
mes nemiegam. Kad ir va — vie-
no automobilio langų iškorių stik-
las mūsų galvoj — maišaiti sukėlė
— tai jau tų atominių dulkių čia
darbas — mes galvojame ir nerin-
stam.

O kad mūsų pašonę milžiniško
dydžio uraganas — ŽMONIŲ ŠU-
NĖJIMAS pradėjo veržtis ir
tikrai mums žmoniškumą už-
gniaužti graso, tai mes tik nusi-
šypsom. Mes savo didžios nelai-
mės nesuvokiam tarsi psichiatrin-
nėn gatavi kandidatai būtime.

Kultūre — kitaip šunsnukiu
virtės pakiemiais kramtysies.

— Nė vienas čia dar šunim ne-
virt, nors ir apsiljoja bei apsi-
kramto kiek vienas kita — tai vis
mažmozis ir nėra ko čia burna
dėl to laidyti — suviauksės gud-
rus šunėjimo propagandistas.

Žinoma, dar nė vienas amerikie-
tis šuns kailin neįlindo, bet ne ta-
da bus laikas šunėjimą lauk iš sa-
vų galvų varyti, kai tas šunkai-
lis prie mūsų odos, smegenų ir
prie mūsų širdies priekpas, kai jau
dauguma šunsnukiais virtę visais
pakiemiais kramtytis, lodytis bei
gaujotis pasileis. Užtenka, kad
mes jau pražiopsojom — laiku ne-
susigriebim dėl piemknų, pur-
vinų kinų bei dėl visiškų čionykš-
čių masių kultūrinio bankroto.
Juk dabartinės radio—televizijos
programos vidurkis čia vos tik
trylikos metų vaiko išsprusimą
tepasiekia. O vis tik tokia progra-
ma džiaugiasi, papigos išmanymu
jį savon širdin dedasi net 70%
klaudytojų šiam krašte, tarsi trys
ketvirtadaliai amerikiečių vis dar
piemenėliai būtų.

Išnaudotojai už dolerį
žmones šuniai

— Gaila man minios — sakė
kadais Išganytojas. Ne kitokia
žmonių masė yra ir šiandien. —
Gaila jos ir dabar — mat, šiandien-
dinei masei jos turimų ant kak-
lo virvių negana — ji neriasi dar
kitą — ji visai neįaučia naujo ura-
gano grėsmės. O saujelė gudrių
žmonių išnaudotojų nesnaudžia —
jie patys nešunėja, bet savą arti-
mą už dolerį sušuninti stengiasi.
Ir ko tokie neprisigalvojo? Pir-
miausia, jie minios dėmesį nuo
mokslo, meno bei nuo artimo mei-
lės atitraukia šuniška literatūra
žmones apipylę. Toliau, jie šuniš-
ką maistą, rūbus ir mediciniską
pagalbą šunims parengė. O kur
dar puikiausias liginės, pakasy-
nos bei kapinės tiems keturko-
jams!

Kuri, gi, sušunėjusi sąžinė, gali
atsilaikyti prieš tokias viliones? Juk
tai progų progos pasigirti jai
prieš kaimynus, kiek brangiai šuns
išlaikymas atseina ir tuo savo
"aukštą luomą", "turta" ir "iš-
mintį" pademonstruoti.

Blizgutis, kad ir nuo saldainio,
minią iš tikro kelio išveda

Visų, juk, čia galvos pramuštos
kaip greičiau jei ne milijonierium,
tai bent kaimynierium tapti. Kur

tik nepasisuksi — visur viskas pi-
giai blizga: bažnyčioje, spaudoje,
gatvėje, krautuvėje vis karūnos,
karalaitės, žvaigždės, šilkai, bliz-
gučiai ir blizgutėliai tau akis ba-
do. Net mūsų nuozmusis priešas
atvaizduojamas, būk jis vien vys-
kupis su kardinolais žudąs — ką
čia, mat, su neblizgučiu — papras-
to darbininko vargų vaizdavimu
prasidėsi. Net darbininkui skir-
tam laikrašty darbininkiškos pro-
blemos negvildenamos reikiama! —
jį vieton dažna filmo miesto
sugulovė darbininkui iš darbinin-
kiško laikraščio puslapių šypso
arba daktaras su "daktariškais"
patarimais ten darbininkus mul-
kina: — Mėsa, kiaušiniai, žuvis ir
kiti turj daug baltymų produktai
virškinimo kanale didią puvimo
bakterijų kiekį ir taip nuodiją
kraują ir visą organizmą... — jis
darbininkui kalba. Jau didesnių
mediciniškų nesamonių nei didžiau
sias darbininkų priešas, ne dak-
tras nebūdamas, nesugalvotų. Kaip
čia tą save katalikais vadinamiesi
sugeba, sunkiai suprasi, jei virš
minėtus blizgučius neprisiminsi.
Taip ir nekyla minia, nes čia jos
reikiama niekas nekeliu. O drum-
stam vandenyje, visi žinom, ir iš-
kliūsiams žvejui nesunku žvejoti.

Veltui duodamo gero neima,
o nusipirkęs brudą — kramto

Taip ir nesirūpinama viduti-
niokus supančio vandens švarini-
mu. Tikras mehas, nors ir iš pa-
prasto medžio išdrožtas, ar drobė-
je harmoningom spalvom pasida-
binęs bei stilingai pasipuošusios
ir kultūringai scenoje besilaikan-
čios kultūringos asmenybės per-
duodamos čionykščiai miniai ne-
suprantamos yra. Ji per daug ilgai
bevertėiais blizgučiais buvo šeria-
ma, kad dabar sugebėtų tikroms
vertybėms gardžiūotis. Todėl ir
veltui duodamo tikro meno čio-
nykščia minia neima — susipra-
tusiu amerikiečių surengtų pirma-
eilii koncertų parkuose, atdarų
pasaulinio masto meno muziejų
bei turtingiausių bibliotekų minia
čia nelanko. Ji pasaulinių klasiku
už keliolika centų jai prieinamų
neskaito, bet perkasi už kelis cen-
tus brudą ir jį kramto.

Cadillac sapnuoja ir nuo savų
kaimynų, kad ir nežmoniška, iš-
siskirti stengias

Visi čia sapnuote Cadillac'o sti-
liaus gyvenimą sapnuoja, milijo-
nieriaus vaikuvi pavydi ir kaip
nors, taip vadinamo "gold boy"
manieras pamėgdžioti stengias.
Nagalėdami tuo aukštinu vaiku
tapti, tuo milijonierium likti — jų
čia tik saujelė — žmonės čia nors
nežmoniška, by tik kitiškai, nuo
savų eilinių kaimynų išsis-
kirti stengias. Jie mušas į didžiau
sios kraštutinumus, kad tik savo
kaimyną, nors ir niekšišku, pa-
pralenuk, kad tik kaip nors į sa-
ve dėmesį atkreipus.

Pasinešama, žinoma, kitus ir
gerume pralenkti — Salvation
Army, Quakeriai, mūsų Balfas ir
kitos grupės grupelės tikrai gra-
žių pavyzdžių parodo, bet tai tik
lasas juroje, palyginus su vargana
minia — šunėjimas žmoniškumą
jau žioja, jei dar jį neprarijo. O
kad Linkolno žemėje kultūros lau-
kad arti nebaigti, kad milijonai

geriausių amerikiečių draugų bas! ir
alkani miršta savo ir Amerikos
laisvę gindami, tai tokie sušunėję
tipai nė užsiminti nenori. Jie sa-
vo sušunintos sąžinės sužmoginti
nepaslenka.

Tėvui špygą, o šuniui viskas

Taip ir eina ranka rankon pel-
nagaudžiai su savo aukomis —
sušunėjusiais žmonėmis. O koks
jiems pasitenkinimas, kai tūlas jų
suvedžiotas šunus savo pavyzdin-
gą tėvą — šio krašto stiprybės vy-
riausiąjį ramstį nuo koto nuverčia
ir į keturis vėjus jį iš jam užra-
šytų namų išprašo.

Išnaudotojai iš patyrimo žino,
kad kuo daugiau žmonės sušunės,
tuo skailingiau šunes užstalen
vieton tėvo — motinos sodinami
bus. Kokia, gi, nauda išnaudoto-
jams iš senio! Visai kas kita šuo
— jam maista, rūba bei vaista pa-
rengdami pelnagaudžiai didelę ža-
los žolės piūtį tarp sušunėjusių
sąžinių pramoto.

Na ir užvirė krašte šunėjimo
karštinė: tėvui špygą, o šuniui
viską atiduoti tokios karštinės
apimtieji pasiryžta.

Šuo amerikoniškos šeimos
nariu tapo

Šuo yra ištikimas žmogui —
tai visi žinom ir šunį mylim. Pas
kiekvieną lietuvių ūkininką šuo
buvo savoj vietoj gražiai užlaiko-
mas. Savoj vietoj jis yra ir visam
kultūringam pasaulyje. Ir čia jis
iš savo vietos neturėtų pajudintas
būti — tada viskas būtų tvarkoj.
Deja, nekurie čia žmonės šunį
šeimos centru pasodina ir apie jį
visa šeima pradeda sukintis — va,
čia, sušunėjimas — ta nauja baisi
liga ir prasideda. Ir į kokiuos tur-
tus — šilkus taip susirgusių žmo-
nių tas keturkojis čia vynuojamas
esti. Jis čia džiaugiasi aukščiausiu
pasaulyje šuns gyvenimo stan-
dartu.

Kiek čia sušunėjimo ligos apim-
tų, kiekvienas gali suprasti iš tų
keturkojų skaičius — jų čia ne
žiupsnis: net dvidešimt du su puse
milijono lepmiai septyniolikoje
milijonų šeimų.

Turėdami geresnes sąlygas nei
neretas čionykštis žmogus, šunys
čia pasiūkinėdamas dauginasi —
jų skaičius per paskutinius tris-
dešimt metų net 200% padidėjo,
o žmonės tuo pat laiku — tik 50%
priaugo.

Sušunėjusios šeimos šuniui
žemiau, nei artimui savam lenkias

Žinoma, ne visi amerikiečiai
taip perdėti šunis glamonėja —
tik 17 milijonų šeimų, gali sakyti,
šuniui labiau nei artimui savam
lankstosi. Tos šeimos specialiai pa-
ruoštam šuns maistui kasmet net
du milijonus dolerių išleidžia. Tos
išlaidos metais iš metų didėja —
pernai šunmaiščiui buvo išleista
dvigubai daugiau dolerių, nei šė-
šeta metų atgal. Pats maistas yra
rūpestingiau, nei žmogui, paren-
giamas. O kaip rūpestingai šei-
mininkai savo šunį penst! Nė iš to-
lie savo senus tėvus taip neglobo-
ja. Dabartinis amerikietiškas šuo,
amerikiečių valgio žinovių (dieti-
cian) tvirtinimu, yra geriau mai-
tinamas, nei vidutinis amerikonas
kad maitinasi.

Žmogus šuniui gyvenimo pavydi

Trys tūkstantčiai šuniui globoti
klūbų visam krašte išsijusę šuns
gerove rūpinasi. O kiek ten laiko
ir energijos dėl šuns sugaišinama
— kad mes bent tūkstantadalį jo
saviems alkaniesiems broliams pas-
tinti pašvęstume! Už tai ir šuniš-
ki vaisiai puikūs — vien per vie-
nus metus net 738 šunų parodos
spėta surengti. 17.000 veterinari-
jos gydytojų pusterčio tūkstantčių
šunų liginųjų šunimis besirūpi-
na: net 7 milijonus dolerių vais-
tams per metus išleidžia.

Net šunų rūbai jau siuvami —
šermonėlių kailiais jie rėdomi. —
Tokiu būdu — taria darbininkų
skriaudėjo žmona — šuo patiki-
miau nuo slogų apsaugojamas ir
veterinoriaus sąskaitos sumažina-
mos. Taip 5 milijonai dolerių per
metus šuniškom antklodėm, love-
lėm bei grandinėm su pavadžiais
ir išmetama. Vienas šuo 100 dole-
rių šeimai per metus atseina.

Enciklopedijas retai tu tokiose
šeimose užtiksi, bet už tai ten len-
tynos lūžta nuo šuniškų knygų —
taip jas gauda sušunėję žmonės.
Kiekvienas jų "šviečias" kaip sa-
vo šunį geriau, nei jo kaimynas,

pašerti, išprausti bei pagal pasku-
tinę madą jį suškuoti. Nestebėti-
na, kad ne vienas dabar šuniui
gyvenimo pavydi ir pasakymą:—
Tu savo tėvą kaip šunį užlaikai—
už komplimentą laiko.

Dėl šuns upelius priverkia,
o gydytojai — tesizino patys

Retose tėvo — motinos šerme-
nyse sūnūs — dukterys taip didė-
li čia gailėstį parodo, kokias scenas,
tiesiog iki apalpimo, išdarinė-
ja šuns pakasynose sušunėję žmo-
nės. Gyvulių liginėse tikrai dau-
giau, nei šiaip žmonių gydyklose
ašarų praliejama. O kokios ten
atsibūčiavimo su gyvuliu scenos
jį kelioms dienoms ant šėrybos ir
globos paliekant! Šuniui nuga-
šus, o Jergulėliau, kokia sunki da-
lia veterinariaus pranešant šią ne-
malonią žinią savininkams! Ne
valerjonais, bet dviguba nervus
raminančių vaistų dozė nešinas
daktaras artinas prie nusiminusių
šeimos narių.

Visi laisvalaikiai praleidžiami
šuniškais rūpesčiais galvą besu-
kant, taip, kad gydytojams bei
artimui savam nelieka nei laiko,
nei pinigų, nei širdies šuniškais
takais pasinešus.

Savan daržan pažvelgus

Ką čia pas amerikonus dairy-
simės — pažvelkim į savą daržą!
— Aiktelti reikia pamaičius, kaip
mūsų ne vienas pėda pėdon sušū-
nėjusius kaimynus sekti emėm! Ir
tai be išimties — tūlo daktaro
su kunigu neaplenkiant greitai
šuniškais savybės savinamės. O
taip visa tai tauriam lietuviui yra
svetima. Deja, seno stuobrio jau
nebeatrėsi. Bet už tai mūsų gy-
vus atžalynas prieš akis. Kibkim
jį! Vaikė savam lietuvišką, ne su-
nišką, charakterį ūgdykim! Ir vi-
sai ne dėl to dar darykim, būk jam
reikės grįžti tėvynėn — o ne! Lie-
tuviškas charakteris Amerikai dar
labiau reikalingas, nei mūsų gim-
tam kraštui — juk čia ne retai
baisūs ne lietuviški papročiai tik-
rą pražūtį Linkolno žemei rengia.

Tad savai ir savo vaikų geres-
nei ateičiai šiam krašte atžalyną
lietuviškoms savybėms puoškim,
nes geresnio recepto laimingesnių
dienų šiam krašte sušunėjimui dar
niekas nepatėkė. Kad ir kažko-
kiaus dievus bei politikus tu garbi-
nai, niekas taip tu nepadės geru
Amerikos piliečiu tapti ir paken-
čiamas sąlygas sau čia susidaryti,
jei tu tauraus lietuviško charak-
terio išsižadėsi. O su juo tau geriau-
sios šio krašto dury visad visur
bus atviros. Ar ne taip protingi
kitaučiai čia elgias — sau ir
savo šeimai geras dienas užtikrin-
dami, tai ko tu dar stoviniuojii?

Atitraukti susipratusius lietu-
vius lankytojus iš bolševikinių pa-
rengimų. Tam panaudojom išsą-
eilę paskaitėlių apie Nepriklauso-
mą Lietuvą ir komunizmą. Ren-
gėme prieškomunistinio turinio
vaidinimus ir montažus. Darėme
minėjimus, sakėme kalbas, dekla-
mavome prieškomunistinius eilė-
raščius ir t. t. Raginame nelankyti
bolševikų rengimų ir neremti
lietuvių tautos žudikus. To darbo
vaisiai gavosi gražūs. Bolševikų
parengimai ir piknikai žymiai pa-
skystėjo. Pajamos ir aukos "Vil-
niai" sumažėjo.

KARALIAI PRAMOGAUJA

Vliko ir VT. pirmininkai jau
atkeliauja į JAV. Dėl jų kelionės
tikslingumo sakoma, kad ten sos-
tinėje būta daug kalbų, bet nepri-
eita vieningų rezultatų. Iš VT
pirmininko pareiškimo būsia jo
ir jo ponios kelionės tikslas as-
mens dokumentų sutvarkymas.
Mat, jų iš JAV išvykimo galioji-
mas jau baigiasi. O antra prie-
žastis, kad jie atvykštį pareiškė
JAV vyriausybei padėkos už Lie-
tuvos bylai palankumus.

Pirmas reikalas, žinoma, bent
VT pirmininko porai svarbūs, gi
antrasis mums čia esantiems papras-
tiesiems mokesčių mokėtojams,
atrodo mažiausiai naivus, o ki-
tiesiems tiesiog absurdas. Juk pa-
dėkavoti, jeigu dar to nepakanka,
galima juk iš viso pasaulio kam-
pų. Visur yra JAV atstovybės ar
bet kokios misijos, per kurias gali
jau dėkavoti, kiek tik nori. Be to,
mes čia turime igaliotą ministrę
P. Žadelę, kuris neblogai numa-
no ir žino, kada kam kur reikia
padaryti padėkos vizitai, kas, be
abejo, savo laiku padaryta, žino-
ma, be jokių extra tūkstantinių

Padirbėkim, o vaisiai bus gražūs

Geib. "Laisvosios Lietuvos"
Redakcijai

J. Baltis gegužės 14 d. "Drau-
ge" rašo:

— Vienas laikraštis iškelia kai-
kurių mūsų laikraščių apgalies-
tautiną finansinę padėtį... Tuo tar-
pu lietuvių bolševikai leidžia net
dienraščius. Vienas bolševikų lei-
dinų pasigyrė sukolektavęs tūks-
tančius dolerių — tam Maskvos
šlamštui palaikyti...

Kas gi tą pragaštingą bolševi-
kų spaudą palaiko? Suprantama,
Maskva savo irankių ir agentų
nepamiršta. Bet ją dalinai palaiko
ir tas nedidelis būrelis nesusi-
pratusių, dažniausia beraščių, bol-
ševikų agentų sukvallintų, suve-
džiotų mūsų žmonelių. Tie nelai-
mingieji, nežinodami, savo centais
savo išnaudotojus, savo tėvų bu-
delis remia — baigia J. Baltis.

Nenorėčiau pilnai sutikti su J.
Balčio viena mintimi, kad bolše-
vikinę spaudą remia dalinai tik
nedidelis būrelis nesusi-pratusių,
sukvallintų, suvedžiotų mūsų žmo-
nelių.

Bolševikinę spaudą remia tikrai
tik tokie, kokius pavaizdavo J.
Baltis, tik ne būrelis, bet labai di-
delis būrys. Žinoma, ne toks, koks
buvo prieš 5 metus. Tik apvažiuo-
kim provincijų mažesnius miestus,
miestelius ir kaimus, kur gyvena
susibūrę ar pavienios šeimos lie-
tuviai. Ten rasime dar labai didelį
nuosimtį lietuvių jų rankose, nes
tų išdavikų visur būta, kur tik
gyveno nors vienas lietuvis. Tuo
tarpu mūsų padoroji spauda ty-
lyjo ilgus laikus, o susipratę lie-
tuviai inteligentai ten nė užklysti
neužklysdavo.

Na, o jeigu taip yra, tai reikia
padirbėti, ypatingai mums nau-
jiesiems ateiviams lietuviams, kad
sumažins tu nelaimingųjų skai-
čių, kurie dėl nežinojimo dar te-
beremia savo tėvų žudikus.

Tik padirbėkime, o pamatysi-
me, kad vaisiai bus gražūs.

Štai vienas pavyzdėlis iš mano
paties patyrimo. Amerikon at-
važiavau su svajone, kiek galint
daugiau prisidėti prie prieškomu-
nistinės kovos.

Apsigyvenau su šeima viena-
me provincijos mieste, kur radau
nemažą lietuvių koloniją. Lietu-
viai, kaip ir visur, pasiskirstę į
tris grupes, iš kurių bolševikų
grupė pati skaitlingiausia ir veik-
liausia.

Nuolatinė salė vaidinimams,
koncertams ir įvairiems mitin-
gams. Nuolatinė vieta piknikams,
posėdžiams ir komunistinės spau-
dos platinimo biūras. Visus pa-
rengimus drausmingai ir vienin-
gai lanko ne tik bolševikai lietu-
viai, bet ir kiti. Pasisekimai geri.
Pajamos didelės.

Pradėjome dirbti ir mes. Pra-
džia sunki, bet maloni. Mano sva-
jonės pildosi.

Pirmasis darbo etapas

Atitraukti susipratusius lietu-
vius lankytojus iš bolševikinių pa-
rengimų. Tam panaudojom išsą-
eilę paskaitėlių apie Nepriklauso-
mą Lietuvą ir komunizmą. Ren-
gėme prieškomunistinio turinio
vaidinimus ir montažus. Darėme
minėjimus, sakėme kalbas, dekla-
mavome prieškomunistinius eilė-
raščius ir t. t. Raginame nelankyti
bolševikų rengimų ir neremti
lietuvių tautos žudikus. To darbo
vaisiai gavosi gražūs. Bolševikų
parengimai ir piknikai žymiai pa-
skystėjo. Pajamos ir aukos "Vil-
niai" sumažėjo.

išlaidų, ką dabar daro pirminin-
kai iš Reutlingeno.

Kaip tik dabar turime ir ma-
loniais šypsniais sutinkame besi-
lankantį JAV p. E. Simonaitį, pil-
nateisį Vliko narį, kodėl gi buvo
jam nepavesti čia esant užskuti
į Vašingtoną ir sudėti tas Vliko
padėkas, kam reikia?

Viename susirinkime girdėjau
lankią ir rimtą mintį iš vieno mū-
šus garbingo veterano lūpų: Vli-
kas turi būti Vliko, dėstis, to-
kiems žmonėms ten vieta, kurie
patys asmeniškai anais laikais
Lietuvoje dirbo realų rezistencio-
sus darbą. Tokių asmenybių yra
ten ir čia ir visur. Gana išdarinėti
visokias manipuliacijas asmenims,
kuriems dažnai Vlikas reikalingas
kaipo gera užuovėja važinėti nie-
ko bendro su vlikiška veikla netu-

Po to pradėjome antrą
darbo etapą

Brautis prie jų pačių. Bet kaip?
Jie laikosi izoliuotai. Lankyti jų
parengimus nepatogu. Sugalvo-
jome leisti vienkartinius leidinė-
lius ir siuntinėti asmeniškai į na-
mus, ypatingai motinoms. Koks
buvo leidinėlių turinys, manau,
kad kiekvienas skaitytojas supras.
Po to, bolševikėlių veikla dar su-
mažėjo. Parengimuose ir pikni-
kuose nebesimatė daug tų motinų,
kurių prieš tai išdidžiai stovėda-
vo už bufeti ir virtuvese uoliai
dirbo.

Linksma. Darbo vaisiai vis ge-
rėja. Mūsų eilės vis didėja.

Bandome eiti prie trečio
darbo etapo

Išardyti patį lizdą, iš kurio bol-
ševikėliai išeidavo apipešiotomis
kišenėmis. Tai nuolatinė piknikų
vieta, posėdžių ir komunistinės
spaudos platinimo biūras.

Miesto pakrasty gražus ir di-
delis namas. Erdvų kiemą supa
garžūs sodo medžiai. Kiemo pak-
raščiais padaryti nuolatiniai su-
lai, bufetui stalai ir muzikantams
paaukštinta aikštelė. Namo savi-
ninkas Lietuvoj gimęs ir augęs
lietuvis — angliakasy. Žmona gi-
musi Amerikoje. Gerokai išsilau-
vusi. Motina dviejų dukterų.
Vyras, kaip menko išsilavinimo
žmogelis, rūpinosi savo namo prie-
žiūra, na, ir įrengimais visų poto-
gumų jo kieme vykstantiems pik-
nikams. Žmona uoli ir darbšti vel
keja, ypatingai pasižymėjusi "Vil-
nies" platinioja.

Piknikas. Gražus sekmdienio
povakaris. Nepatogu. Bolševikų
gerai pažistamas. Bet reikalas ver-
čia. Noriu susitikti su savininkais.
Einu. Muzika groja, poros suka-
si. Muzikantai, žinoma, to paties
plauko, pamatė mus nustojo grati,
poros išsisklaidė. Visų akys nuk-
rypo į mus. Matomai laukė iš pas-
kos pikietininkų. Nėra. Ramiai
atsiduso visi. Savininkas, nešinas
dvi bonkas alaus, prisistatė prie
mūsų. Tuojau pribuvo ir savini-
kė. Jau gerai. Tikslas atsiektas.
Su lizdo šeiminiškais pažintis už-
megsta. Atrodė padorūs ir labai
malonus žmonės. Pakviečia į vi-
du. Kambarių daug, visi gražiai
apstatyti. Mus visus seka, lyg poli-
trukai. Pradėti atviresnę kalbą
nėra kaip. Savininkas pasigyrė,
kad visa reikiama mediąja ec-
mentinei platformai šokiams jau
suvežta, tik reikia pradėti darbą.

Žinoma, daug pripasakojo "tie-
su" iš "Vilnies" apie kapitalizmo
kenksmingumą ir t. t.
Atsiveikiname. Tyčia užmirš-
tame kepurė, kad būtų mažiau
įtartina proga rytojaus dieną at-
vykti ir pasikalbėti su jais vie-
nais. Proga gera, bet pasekmės
dar geresnės. Po pasikalbėjimo,
šeimininkė sutiko aplankyti ir
mano šeimą. Po poros vizitų pas
mane, namų šeimininkas ne tik
nestojų į darbą prie cementinės
šokiams platformos, bet pasakė
visiems bolševikams: "Lauk iš
mano kiemo su visa mediąja ir
komunistiniais popiergaliais". O
jo žmona, buvusi didžiausia veikė-
ja — bolševikė, pasidarė taip pat
darbšti veikeja Moterų S-gos Sky-
riuje ir uoli parapijietė. Žinoma,
šios šeimos pavyzdį pasekė ir daug
kitų buvusių bolševikėlių.

Lizdas tapo išardytas, tačiau
bolševikėlių likučiai dar pasiliko.
Nebėra pajamų, nebėra ir au-
kų.

Vincas Ramutis.

rinciais reikalais.

Tokių darbuotojų Lietuvos re-
zistencijoje, kaip Žaldokas, Kar-
velis berods nebuvo girdėti.

Pagyvensime, pamatysime, ko-
kie Vliko karalių kelionės tikrieji
tikslai. Tuo tarpu girdisi iš visur
stiprių balsų, pasisakant dėl skubios
jo pagrindinio remonto. Ma-
noma, kad geriausia Vliko rezis-
tenciją padaryti JAV. Čia jo sąs-
tata praplečiant naujomis tinka-
moms įėjoms. Šito pirmininkai
kaip tik nenori ir prisibijo. Mat,
pasid

GYVENIMAS SIANDIENINĖJE SOVIETŲ RUSIJOJE.

(Tąsa)

Žmonių nuotaukos susitikimas
Malenkovo valdžios vedama propoganda neapkęsti Amerikos laikoma nepasisekus visose Sovietų Imperijoje. Visur miestuose, kur man teko lankytis, — rašo A. P. korespondentas William L. Ryan, — aš nesutikau žmonių, kurie nekęstų amerikiečių ar Amerikos. Susitikdami su svetima tauta, sovietų žmonės jautė baimę, bet ne jautė jokių neapykantos. Žinoma, išskiriant komunistų partijos žmones ir jų tarnus, kurie buvo aklaiki paklusnūs partijos linijai.

"Daugumoje atveju mano pasikalbėjimas, — rašo W. L. Ryan, — buvo sekamas arba trukdomas sekliu, tačiau žmonės būdavo laimingi, galedami niekieno netrukdomi su manim pasikalbėti. Jų visų klausimai būdavo panašūs, kaip žmonių gyvena Amerikoje. Tačiau ypatingai vienas klausimas jų buvo visai labiausiai mėgiamas, tai: "Laisvė!"

Pasikalbėti su sovietų žmonėmis, išvengiant sekimo NKVD agentų, stengiausi pripuolamai ir visur: parke ant suoliuko, nuošaliame kampelyje laukiamojam kambario, traukinio cupe, restorane, arba pasivaikščiojimo metu gatvėje.

Uzbekstano sostinėje Tashkente, laike vizito vienai darbininkų delegacijai, vienas rusas manęs paklausė: "Kas aš toks esu?" — Aš jam pasakiau, kad esu laikraščio korespondentas, vienos žinių bendrovės, kurios būstinė yra — U. S. A.

"Ar ta bendrovė yra valdžios? — vėl teiravosi rusas. — "Ne," — aš atsakiau, — "nes neturime tokių valdžios institucijų."

"O, — aš suprantu, — pastebėjo rusas, — "reiškia, jūs esate — laisvii!"

Viename aerodrome aš susitikau vyrą, kuris keliavo iš Maskvos į pietus su specialia valdžios misija. Koks buvo jo darbas, aš nekliausiau, bet jis pats pradėjo pasikalbėjimą.

— Jūsų cigaretės rodo, kad jūs esate amerikietis.

Po to jis paklausė bendrą klausimą, ką aš čia veikiu ir, pridėdamas ranką prie burnos, davė man suprasti, kad kalbėčiau tyliai.

— Amerikoje jūs galite laisvai kalbėti? — pasiteiravo jis.

— Taip, — aš atsakiau.

— Kaip yra gera sakyti tai, ką jūs norite, — išsireiškė jis tyliai.

— Ar jūs negalite kalbėti tai, ką jūs norite? — aš paklausiau nekaltai.

Jis tik patraukė pečiais ir nieko neatsakė. Aš pasikalbėjimui emiau kitą temą.

— Jūs keliaujate į Rusijos pietus, ten dauguma miestų pavadinti jūsų valdžios žmonių vardais. Ar tiesa?

Jis vėl patraukė pečiais ir, neat sakydamas j mano klausimą, pasakė:

TIKĖTI AR NE?

St. Salenas, Chicago, Ill.

"Sandara" geg. 14 d. numery atspausdino kronikos žinutę, kurioje randame stačiai neįtikėtiną dalyką. Viena "Giedros" draugijos narė pasakoja, jog vysk. Brizgys draugijos narėms studentėms ir solistė I. Motiekaitienei už draudė Marijos High School patalpose dainuoti... lietuviškai. Girdi, tai katalikiška įstaiga, ir lietuviškos dainos nevietoje.

Jeigu tikrai taip buvo, kaip "Sandaros" korespondentė rašo, tai lietuvių visuomenė j tai turėtų atkreipti savo dėmesį. Turėtų j tai dėmesį atkreipti kiekvienas lietuvis, kuriam yra brangi jo gimtoji, ar jo tėvų kalba, kuris siejosi lietuvių tautos reikalais. Būtų praravtu, kad ir kitos dalyvės ir liudininkės šio incidento pasisakytų spaudoje, ar tikrai taip buvo, ar tik gal vienai iš jų prisapnavo toks baisus sapnas. Neturėtų bijoti ir savo pavarde pasikalbėti, nes Amerikoj Muravjovo nėra, ir už lietuvišką žodį niekas čia žmonių nekaria.

"Būkite geri žmonės ir būkite geri lietuviai"

"Laisvosios Lietuvos" Skaitytojai rašo

Pilietybės klausimu

Paskutiniu metu dažiai pastebima mūsų spaudoje šūkis "Gelbėkime mūsų jaunimą!" Šiuo klausimu susirūpinęs prof. J. Kaminskas tarp kitko sako: "Aš nesu visai tikras, kad po metų kitu, kai dauguma mūsų dypukų, įsigydami Amerikos pilietybę ir kaupti vis kiečiau jaugs į Amerikos gyvenimą, ar nereikės kelti naujo šūko: gelbėkime patys!" (1954 balandžio mėn. 24 d. "Naujienu" priedas nr. 235). Todėl ir senesnioji karta ar neturėt, kalbant apie mūsų jaunimą, plačiau išsitariti ir pilietybės klausimu. Juo labiau jeigu rimtai kalbama apie Lietuvos valstybės okupacijos panaikinimą ir mūsų čia sustojimą laikina, ir palyginti trumpą. (Žiūr. Lietuvos Studijų Instituto, Dr. Labanaukaitės ir kitų lektorių paskaitas).

Iš mūsų spaudos yra gana sunku sudaryti vaizdas, kas darosi šiandieną Lietuvoje. Tačiau iš kai kurių Vakarų pasiekusių žinių sprendžiama, kad ten be ginuokto partizanų pasipriešinimo, vyksta ir didelis tautos pasipriešinimas prieš okupantus. Tautos kamienas, nežinint smurtingiausio bolševikų teroro, yra nepalaužtas, gyvas ir laukias momento sukilti prieš tautos naikintojus. Vakaruose mes poliniškai pabėgėliai, pabirę įvairiose valstybėse nuo Šiaurės iki Pietų polių, pradėdami keisti pilietybę. Priimdami vieno ar kito krašto naują pilietybę, išsivadame savo valstybės Lietuvos piliečio vardo ir teisiniai tampame nesurišti su Lietuva jokiais ryšiais. Kokį vardą tokiais žygiais užstarnaujame, palikime tai spręsti mūsų tautos kamienui. Šioje pusėje "Gležižnės Uzdangos" nėra prievartos keisti pilietybę, o kai kur, pav., Ispanijoje, ragina likti savo krašto piliečiais — ambasadoriais, ragina pabėgėlių jaunimą mokytis ir finansškai remia, kad ateityje būtų naudingi savo kraštui. Piktai liežuviai kalba, kad priimant svetimą pilietybę ir išsivadant savosioms, valdininkai mėgsta paklausti naujo piliečio, kurioje pusėje kariuotė, jeigu būtų karas su Lietuva. Paklaustasis žmogelis, su dideliu nuliūdumu, atsako, kad kariaus prieš Lietuvą. Gal tiems ir nereikės kariuoti prieš Lietuvą, kuomet visų dabar teikiama jėgoms kryžiaus karui prieš komunizmą, bet kaip žinoma, tarp tų valstybių, kuriose mes esame pabirę, yra politinių ir ekonominių skirtumų, kurie reikišiai tai atstresnėje, tai silpnesnėje formoje. Taip pat, ar griūvant Sovietų Sąjungai ar kovojant dėl savo laisvės, ar dalyvaujant Pabaltijos, Vid. Europos federacijose, Lietuvos nuomonė vienu ar kitu klausimu su kitais kraštais gali nesutikti. Problemos tolimos, bet galimos. Susiduriame su klausimu: kodėl tas ar kitas Lietuvos Valstybės pilietis turi išsivadėti savo pilietybės ir taikintis prie naujos, tuo metu, kada mes kovojame dėl savo valstybės laisvės ir nepriklausomybės.

Tarp kitko, neperseniausiai iš vieno asmens, nelietuvio politikieriaus, teko išgirsti rimtą ir logišką išsireiškimą: "Aš tiesiog negaliu suprasti, kaip valstybės pilietis gali norėti ir rūpintis nepriklausomybės savo valstybei, jeigu jis pats savo laisva valia atsiskaito valstybės pilietybę ir nusiskaito nuo jos." Gal kai kam mūsų valstybės rytojaus perspektyvos darosi miglotos, beviltiškos ar skal tomos fantazijos padaru. Tačiau taip nėra, nes kova dėl laisvės nesibaigia dienos laikotarpiu.

Žvelkime į mūsų periodinės spaudos lapus, kur rasime įvairių valstybių vyrų Vasario Šešioliktosios progą sveikinant mūsų įvairias organizacijas, visų su platesniais ar trumpesniais pareiškimais reiškia gilia pagarbą Lietuvos žmonių drąsai, patriotizmui, meilę laisvei ir žadėjo visišką paramą kovoje už Kremliaus vergijos pančių sunaikinimą. Būtų galima šim tų įvairių kraštų žymių vyrų, Lietuvos prisikėlimo atžvilgiu, pareiškimas mintis atspasakoti, bet čia per platu rašyti — neužteks vietos. Beviltskoje padėtyje Lietuvos valstybei esant, šių pareiškimų iš žymių politikos vyrų neišgirstume, nes politika be realių perspektyvų sentimentų nežino.

Mūsų valstybės diplomatiniai ir konsulariniai atstovai akredituoti prie kitų kraštų vyriausybių, įvairūs mūsų politiniai veiksniai ir organizacijos sako, kad Lietuvos Nepriklausomybės atstatymui, kurio trokštą ir siekia Lietuvos tauta, yra realus politinis tikslas, kuris gali būti pasiektas ir bus pasiektas.

Nejaugi tas viskas mums yra tik "mirštančios gūlbės daina". Nejaugi turime palikti pripažintus didžiųjų valstybių iki šiol veikiančius mūsų valstybės diplomatinis ir konsularinius atstovus, t. y. simbolinę Lietuvos vyriausybę, politinius veiksnius be savo piliečio, be užnugario, pasunkintais laisvinimo kovas politinėje aikštėje. Nejaugi nuo kitų valstybių užtarimų ir pasisakymų mūsų valstybės teisių atžvilgiu mes patys bėgame ir netikime nei jiemis nei sau. Išsivadėdami savo tautos ir valstybės praeities, jos garbės, nutraukdami teisinį ryšį su Lietuva, ar nedarome mes didelę istorinę klaidą. Istorijoje mes matome, kad panašios klaidos smarkiai keršija. Lietuva kaip buvo, taip ir bus, tačiau už dabar tines klaidas nepaguos mus mūsų ainiai. Bėgimas nuo Lietuvos pilietybės, tai pirmas pagrindinis ir neaučiama nutaėjimo žingsnis. Nustoję savo pilietybės, tiesioginio ryšio su Lietuva, nepastebimai mes nustojam savo kalbos, papročii, savo kultūros ir vis gilyn grimstame į svetimasias jūras. Tas ypatingai daug gali pakenkti mūsų jaunimui, kuris atsidūręs kryžkelėje, gali negrįžtamai nueiti. Išlaikydami tremtyje savo pilietybę tik pasipriešinime mūsų tautos evoliuciniam nykimui, bet ir išlaikysime tvirtą, švarią patriotinę dvasią ir lietuvių.

Š. m. vasario mėn. 13 d. "Drauge" nr. 42 straipsnyje "Lietuviai ir Amerikos piliečiai" p. K. Tautkus rašo, kad lietuvių kilmės Amerikos piliečiai yra garbingi ir lietuviai. Taip, tačiau jų vaikai garbingo lietuvių vardo nenori turėti, išskyrus nedidelį nuosimtį. Tas nedidelis nuosimtis su didele meile ir darbštumu Lietuvos reikalams ir veža dalį lietuviško vežimo. Nors jaučiama, kad ir pas kitus lietuvių ugnelė kartais giliai širdyje rusena, bet to krašto gyvenimo sąlygos tai ugnelę prasišverti jau nebeleidžia, o jų anūkams, t. y. trečiajai kartai, Lietuvos reikalai tampa jau svetimi. Gal ir čia rastūsi išimtis, bet labai mažos. Jau matome, kad iš tiko ar pradeda ištikti senų lietuvių emigrantų organizacijas, draugijas, bažnyčias ir t. t.

Ponas K. Tautkus senus emigrantus stato pavyzdžiu šių dienų politiniams pabėgėliams — tremtiniam. Tačiau p. Tautkus užmiršta, kad tarp senų emigrantų ir dabartinių politinių pabėgėlių yra esminių skirtumų. Beveik visi seni emigrantai lietuviai j ši kraštą atvyko tuo metu, kada Lietuva valdė Rusijos caras ir jie vyko ne politiniais motyvais, bet ieškodami geresnio gyvenimo. Atvyko ir vienas kitas politiniai sumetimais, bet jų buvo nedaug. Jie atvyko tuo metu, kada dar apie Lietuvos Valstybę niekas nekaltėjo ir negalvojo. Neapkędami Rusijos piliečio vardo, mieliai jie keitė jį į kitų kraštų pilietybes. Veliau Lietuvos atstatymą jie rėmė medžiaginiais, kaip kas ir kiek kas galėjo. Mūsų kraštas ir vyriausybė už tai jiems reiške pagarbą, ir Pirmoje Lietuvos Valstybės Konstitucijoje jiems buvo leidžiama turėti šalia turimos svetimos pilietybės dar ir Lietuvos pilietybę. Šių dienų lietuvių pasitraukė iš Lietuvos jau kaip Lietuvos valstybės piliečiai, neieškodami geresnio gyvenimo, bet traukėsi nuo teroro. Taikos metais jie visai negalvojo vyksti į svetimus kraštus ir juose apsigyventi nuolatini. O dabar jiems yra sukurta ir tarptautinė Pabėgėlių Organizacija su savo konstitucija ir įstatymais.

Žvelkime į kitą medalio pusę. 1952 m. rugpjūčio 16 d. "Drauge" p. Matas Zujus rašo, kad neturįs tikslų davinį kiek dalyvavo Amerikos lietuvių, kovojant už Lie-

tuos laisvę, tačiau Lietuvoje jis jų sutikęs neperdaugiausia. Tuo tarpu JAV kariuomenėje Pirmojo Pasaulinio Karo metu tarnavo daugiau kaip 30.000 lietuvių. P. Matas Zujus yra savanoris, atvykęs iš Amerikos ir baigęs Lietuvoje Karo Mokyklos Ketvirtą Karininkų Laidą. 1953 m. birželio 23 d. "Drauge" nr. 146 Dr. J. Bielskis, rašydamas atsiminimus apie JAV karius Lietuvoje, pažymi, kad fizine pagelba Amerikos lietuvių karių Lietuvos Nepriklausomybės kovoms nebuvo efektinga.

Tai yra aišku, kad dėl Lietuvos valstybės laisvės, taip kaip praityje, taip ir dabar, niekas svetimųjų nekariavo ir nekariaus. Tačiau anksčiau ar vėliau, kilus Azijoje ar Europoje dideliems gairiams, Kremlius okupuotų kraštų nepajėgs sukontroliuoti ir tuo metu Lietuvos sūnus ir dūkros ims ginklą ir vrys priešą iš savo žemės. Gal nostalgijos vedami ir kitais sumetimais atvyks į Lietuvą kitų kraštų piliečiai lietuviai. Jų svetima pilietybė stabdys nuo karo žygių, o be to, gal ir jie patys vengs pavojų. Kadangi jų gali būti iš Anglijos, Australijos, JAV, Kanados ir kitų kraštų, tai kiekvienas, pagal savo krašto patyrimus ir įtakas, ir dar turėdami geresnį materialinį lygį, vieninai išlaisvinimo kovai gal daugiau kenks, negu padės. Sudrausti juos, kaip svetimųjų valstybių piliečius, mūsų kovojančiam kraštui bus sunku. Be to, gali būti, kad lietuviams ne mūsų piliečiams, nebus leista pagal jų kraštų įstatymus ir įsakymus teikti efektingą pagelbą Lietuvai, tuo metu, kada jai bus labiausiai reikalinga. Gal klystu, bet ar netik p. Tautkus apie panašias klaidas kalba savo straipsnyje?

Nederėtų išsivadėti Lietuvos Valstybės pilietybės, kuomet dar turime savo simbolinę Lietuvos Valstybės pripažintus atstovus ir politinius veiksnius. Ypatingai turėtų rūpėti Lietuvos pilietybės klausimas tiems, kurie kovojo dėl Lietuvos laisvės, dalyvavo valstybės atstatymo darbe ir visiems tiems, kurie visokiomis progomis reiške ištikimybę ir pasidėjo ginti Lietuvos valstybės garbę ir laisvę sunkiausiais jos laikais.

Atsidūrus svečiuose, naujame krašte, nekeičiant pilietybės, mes galime būti dėkingi, lojalūs ir patikimi tam kraštui asmenys. Baigdamas norėčiau priminti Juozo Mikuckio eilėrašcio vieną posmą: "Nuskristi dvasia į jus mylimi toliai, Kur miško ošimas kuždės man slapčia, Kur kaimuos kiekvienas artojas — man brolis ir grįžtančio laukia gimtoji grįžta!"

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

Audroje virš Evergleid pelkių

Dipl. inž. p. Alf. Rimas, LAS Vyr. Garbės Gynėjas, savaitę atostogų praleido Miami, Floridoje. Grįžo į Čikagą gegužės mėn. 23 d. Jūsų korespondentas jį aplankė grįžimo dieną ir rado gerai nusiteikusį ir gan stipriai saule apdeguos. Iš pasikalbėjimo pasisakė, kad jis ir atostogaudamas rūpinosi "LL" reikalais: Surado LL nuolatinį korespondentą Miami vietovėje ir įteikė ilgą sąrašą naujų LL skaitytojų. Miami p. Rimui paliko gilų įspūdį amžinai žaliuojančiomis palmėmis ir klimato švelnumu. Paklausus, kaip sekėsi kelionė, kiek stabtelėjęs atsakė:

— Skridau lėktuvu.

— O, tai turėjai nemažą malonumą! — įsiterpiau.

— Labai malonus gegužės mėn. 22 dienos oras, Miami termometru laikė kaip atmieruotą 88°F. Vėjelis nuo Atlanto vėsinos visus, kas tik norėjo išsėtis. Visiems norėjusiems tą dieną iškristi 17 val. buvo paskirta užsiregistruoti, o 18 val. reikėjo iškristi. Sakau — oras gražiausias. Ir štai staiga, per

tuos laisvę, tačiau Lietuvoje jis jų sutikęs neperdaugiausia. Tuo tarpu JAV kariuomenėje Pirmojo Pasaulinio Karo metu tarnavo daugiau kaip 30.000 lietuvių. P. Matas Zujus yra savanoris, atvykęs iš Amerikos ir baigęs Lietuvoje Karo Mokyklos Ketvirtą Karininkų Laidą. 1953 m. birželio 23 d. "Drauge" nr. 146 Dr. J. Bielskis, rašydamas atsiminimus apie JAV karius Lietuvoje, pažymi, kad fizine pagelba Amerikos lietuvių karių Lietuvos Nepriklausomybės kovoms nebuvo efektinga.

Tai yra aišku, kad dėl Lietuvos valstybės laisvės, taip kaip praityje, taip ir dabar, niekas svetimųjų nekariavo ir nekariaus. Tačiau anksčiau ar vėliau, kilus Azijoje ar Europoje dideliems gairiams, Kremlius okupuotų kraštų nepajėgs sukontroliuoti ir tuo metu Lietuvos sūnus ir dūkros ims ginklą ir vrys priešą iš savo žemės. Gal nostalgijos vedami ir kitais sumetimais atvyks į Lietuvą kitų kraštų piliečiai lietuviai. Jų svetima pilietybė stabdys nuo karo žygių, o be to, gal ir jie patys vengs pavojų. Kadangi jų gali būti iš Anglijos, Australijos, JAV, Kanados ir kitų kraštų, tai kiekvienas, pagal savo krašto patyrimus ir įtakas, ir dar turėdami geresnį materialinį lygį, vieninai išlaisvinimo kovai gal daugiau kenks, negu padės. Sudrausti juos, kaip svetimųjų valstybių piliečius, mūsų kovojančiam kraštui bus sunku. Be to, gali būti, kad lietuviams ne mūsų piliečiams, nebus leista pagal jų kraštų įstatymus ir įsakymus teikti efektingą pagelbą Lietuvai, tuo metu, kada jai bus labiausiai reikalinga. Gal klystu, bet ar netik p. Tautkus apie panašias klaidas kalba savo straipsnyje?

Nederėtų išsivadėti Lietuvos Valstybės pilietybės, kuomet dar turime savo simbolinę Lietuvos Valstybės pripažintus atstovus ir politinius veiksnius. Ypatingai turėtų rūpėti Lietuvos pilietybės klausimas tiems, kurie kovojo dėl Lietuvos laisvės, dalyvavo valstybės atstatymo darbe ir visiems tiems, kurie visokiomis progomis reiške ištikimybę ir pasidėjo ginti Lietuvos valstybės garbę ir laisvę sunkiausiais jos laikais.

Atsidūrus svečiuose, naujame krašte, nekeičiant pilietybės, mes galime būti dėkingi, lojalūs ir patikimi tam kraštui asmenys. Baigdamas norėčiau priminti Juozo Mikuckio eilėrašcio vieną posmą: "Nuskristi dvasia į jus mylimi toliai, Kur miško ošimas kuždės man slapčia, Kur kaimuos kiekvienas artojas — man brolis ir grįžtančio laukia gimtoji grįžta!"

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

Antanas Juratis Rumša, Chicago, 1954 m. gegužės 8 d.

kelioliką minučių, susirenka dideli debesys ir pradeda pyškinti atostogų lietis. Keleiviai lipa į lėktuvą. Mūsų plieno paukštis, 47 vietų, dviejų motorų, ramiai leidžia prausti savo sparnus.

Nustatyta valandą lėktuvas pilno krūvio siegiamas, nes jame buvo 47 suaugusiųjų ir trys maži vaikai, užima kilimo taką, dar kartą išbando savo motorus ir kiek pabėgėjęs, kaip stirma, lengvai ir išdidžiai atsiplešia nuo žemės. — Mes jau ore. Tuo pačiu laiku pra siskleidžia debesys ir sušvinta didesniu skaitumu saulė. Miami vaizdas po tokio lietaus, atrodo, dar spalvingesnis. Tarp ritmiškai išrikuotų vilų ir puošnių viešbučių, gatvių vietoje tviks vandens upeliai ir pro lėktuvą langą aiškiai matosi, kaip gatvėmis pravažiuojančių automobilių sukeltos vandens bangos plauna šaligatvius. Mūsų lėktuvas kyla vis aukščiau ir suka ratą į šiaurės vakarus. Greit toluomoje nyksta Miami ir prieš akis atsiveria Evergleid pelkės. Štai jau žybcioja jų tamsios vandens akys ir maži vingiuojančius laukinių pelkių gyvūnų takus. Tarp šių pelkių retai kur pamatysi išplūtą siaurą kelelį, kuris yra paruoštas gamtos stebėtojams privaziuoti.

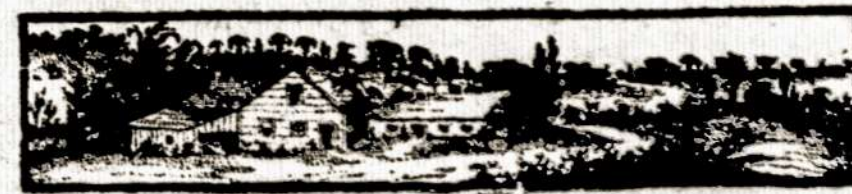
— Aš susidomauju pelkėmis ir paklausu:

— Sakyk, prieteliau, kuo tos pelkės skiriasi nuo kitų, kaip jos yra didelės ir ar jose auga kokios nors medžiai?

— Tuo jos skiriasi nuo kitų, kad čia yra didžiulis rezervatas. Jose knibžda gyvatės, vėžliai, krokodilai ir vandens paukščiai. Pelkės užima gan didelį plotą. Medžių nėra. Yra tik krūmų, kurie atrodo plūduriuojančių vandeniu tarp žolių. — Atsakes j mano klausimą tęsia toliau.

— Po pusvalandžio skridimo patenkame į tirstus debesis. Iš visų pusių pasipila žaibai. Žaibas seka žaiba. Akyse čia akinanti šviesa, čia klaiקים sūtemos. Vienas žaibo smūgis kiludo mūsų lėktuvą kairijį sparną. Jaučiu, kad lėktuvas smunka žemyn. Užsėda signalinė šviesa. Tai ženklas nerūkyti ir prisiristi diržus. Pasiziūri pro langą. Aiškiai žemėjame. Lėktuvas pakrypsta į šoną ir matau, kad sukame atgal. Pasiziūriui ir atsarginius išėjimus. Vienas jų čia pat prie manęs. Metu staigų žvilgsnį į motorus. Dešiniojo nematau. Kairysis dar veikia, bet tiršti dūmai besiveržia iš išmetamojo vamzdžio, rodo prastą sveikata esant. Žvilgsnis nuklysta į pelkes. Pelkių vandens akys ir krūmokšniai ryškėja; jau matau atskirus paukščius vandenyje. Pagaliau jau tiek žemai nusileidžiame, kad pradėdame skrosti aukštesnių krūmų viršūnes. Sunkiai alsuodamas lėktuvo motoras, vėlka mus prie artėjančio pelkių krašto, kur matosi dažnesni keleliai. Manau, kad tik datrauktų iki pelkių krašto, kad tik ne į pelkes, kur tiek gausu gyvačių ir krokodilų, tuo labiau, kad turime mažų vaikų ir moterų daugumą. — Kairysis motoras užgęsta. Lėktuvas perkrypsta ir mes turime ne išvengiamai leistis. Dešinis sparnas, perkrautas motoro virpesių, dreba. Pilotas veik kersnį lėktuvą priveda prie atsarginio aerodromo krašto ir sodina ant žemės. Lėktuvas pastraksi ir kiek pasvyravęs sustoja. Per langą matu atskubancias sanitarines ir gaisro mašinas. Mano kaimyne, rieboka amerikietė, skridusi iš Miami į St. Petersburg ir matyt manydama, kad jį pastekė, iš savo rankinuko ištraukusi bagažo kvitus, kiša stewardessei. Tuo tarpu lėktuvo uodega prikabinama prie vilkiko ir atbulas lėktuvas pradėdamas vilti prie Miami aero stoties. Mano vargšė kaimynė pasiziūri į aplink sėdincius, aiškiai klausiamu žvilgsniu, kodėl kažkas mūsų atbulą lėktuvą vėlka prie Miami aero stoties?

Galimas daiktas, kad jūsų korespondentas galėjo ir dar ką įdomaus apie Miami ir kelionę į Čikagą išklausti, bet sužinojęs, kad 24 val., kai pasakotojas be poilsio, įdomų pašnekesį turėjo nutraukti.

Naujausios mados, pavasarinių ir vasarinių, geriausias vilnos rūbų.

Neatidėliok, ir bet ką pirkdamas, nepamiršk aplankyti:

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ,

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill.

Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilgesniam išsimokėjimui be nuosimčių!

Krautuvė atdara ir sekmadieniais iki 2 val. po pietų. Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMOS

SOPHIE BARCUS, WGES 1390

KC — Pirmad. ir Penktad. 8:45—9:30 ryte; Šeštad. 8:30—9:30 ryte; Pirmadieniais 7:00—8:00 vakare. Sekm. 8:30—9:30 ryte iš WOPA. 1490 KC. Sophie Barcus, 7121 So. Rockwell St., Chicago 29, Ill. Telefonas: HE 4-2413.

MARGUTIS, WHFC 1450 KC

Pirm.—Šešt. 9:15 vakare; Kev. 7:00 ir 9:15. Sekm. 1:00 val. po pietų. Margutis, 6755 S. Western Av., Chicago 36, Ill. Tel.: GR 6-2242

POVILAS ŠALTIMIERAS,

WGES 1390 KC. Pirm.—Penkt. 8:00—8:30. P. B. Šaltimieras, 6801 So. Talman Ave, Chicago 29, Ill. Telefonas: PR 6-3348.

CICERO UZEIGOJE

LITUANICA

JAUKIAI PRALEISI VAKARĄ

pas TADĄ KAZIMIERAITĮ Penktadieniais, Šeštadieniais ir Sekmadieniais, atidaryta 24 valandas. Čia be gardžių gėrimų ir užkandžių, yra įvairių žaidimų: 4920 West 14th Str., Cicero 50, Illinois. Telef.: TOWNHALL 3-9601

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SAŽINGAS PATARNAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNKVEZIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMO ĮRANKIAI KAIP PATYS SUNKVEZIMIAI, TAIP IR JOSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69 St., Chicago 36, Ill. Tel.: WALBROOK 5-9209

AL VARNAS & CO

2509 W. 63rd St. Telef.: WA - 5-2278

Importuotus pietums ir kavai servizus, įvairiausių rūšių kristalo indus, vaikams servizus, keramikos išdirbinius ir dovanų dalykus siūlo pigiau negu kur kitur

AL VARNAS & CO

IMPORTO FIRMA

Didelis pavasarinis išpardavimas

Gautas didelis kiekis naujų pavasarinių RŪBŲ ir BALTINIŲ, vyrams, moterims, vaikams ir namų reikalams, kaip tai: paklodžių, užvalkalų, rankšluosčių ir kita, SUMAŽINTOMIS KAINOMIS PIRKSITE LIETUVIŠKOJE

JOSEPH'S DRY GOODS STORE

3213 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

P & J JOKUBKOS T V IR BRANGENYBIŲ KRAUTUVĖ

4102 Archer Ave, Chicago 32. Telef.: LAFALETTE 3-8617

Dumont, Zenith, G. E. Televizijos, Zenith, G. E., Bulova radios, Deimantiniai žiedai, Cyma, Gruen, Elgin, Bulova laikrodžiai; Sidabro šaukštų, peilių, šaukčių komplektai, žadintuvai radio, elektriniai ir paprastai; Parker, Shaefer's Plunksnakočiai. R 8 T.V. lėmūtės; Elektriniai virtuvės indai; Foto aparatai.

Laikrodžių, Televizijų ir visų kitų pas mane parduodamų prekių taisymas.

Lietuvių Prekybos Namai

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE ir kiti. Radio aparatai kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reiklinga namų įrengimams.

Telefunken Europai klausyti radio aparatai. Rašomos mašinėles su pilnu lietuvišku šriftu siunčiamos į visą Ameriką ir kitus kraštus.

Lengvi išsimokėjimai, sekmadieniais jokių taksų. Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS.

FURNITURE CENTER, INC.

3224 - 26 - 28 SO. HALSTED ST., TELEFONAS: Victory 2-4226

Įmonė atidaryta: Pirm., Kev. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekmad. 10-5 val.

Jonas Kanis

MALONIAI

KVIEČIA

ATSILANKYTI

ir PAMATYTI

Botany Brand "500"

Tailored by Daroff

Kostiumai

Paltai

100% VIRGINIA VILNOS

— DVIGŪBAI AUSTA —

LABAI STIPRI

MEDŽIAGA.

BEN STAR

KRAUTUVĖJE

DIDELIS PASIRINKIMAS, PASKUTINĖS MADOS VYRAMS IR MOTE-RIMS GRAŽIŲ RŪBŲ.

20 savaičių išsimokėjimui be procentų!

4630-32 So. Ashland Ave. Tel. YArds 7-3900

Draugui ir sau sveikatos knyga vadovas:

BŪKITE SVEIKI

Ją parašė ir jau išleido Dr. Biežis. Šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbieji sveikatos išlaikymo dėsniai: KAIP BŪTI SVEIKU IR ILGAI GYVENTI.

Si svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių šeimoje.

Kaina tik 2 doleriai su prisijuntimu. Tuojau užsisakykite. Užsakymus siųskite knygos autoriui:

Dr. S. Biežis, 3241 W. 66 Plase, Chicago 29, Ill. Telefonas: RRepublic 7-7868

Kas Valgo Bruno Duona

Visad Žydi Kaip Aguona

LIETUVIŠKA KEPYKLA

SAV BRUNO MACIANSKAS, 3339 So. Lithuanica Ave. Telef.: KLiffside 4-8376

ALAUŠ PRISTATINĖTOJAS ANDRIUS LAUKAITIS

PRISTATO lietuvišką "BALTOSIOS MEŠKOS" ir importuotą alų: iš Vokietijos, Prancūzijos, Belgijos, Olandijos, Danijos, Švedijos, Norvegijos, Škotijos, Anglijos, Austrijos, Čekoslovakijos, Italijos, Irlandijos, Meksikos, Japonijos ir Filipinų, buteliuose, skardinėse ir statinėse.

PAŠAUK telef.: YArds 7-0534

arba RRepublic 7-4526

IR BUS PRISTATYTA Į NAMUS, o pašaukimo išlaidos gražintos.

AUTOMOBILIŲ PATAISYMAS

Motorams keičiami guoliai, žiedai, šleifuojami vožtuvai, grėžiami cilindrai, tekinami alkūniniai velenai, taip pat atreguliuojami (tune-up) motorai. Išvalomi (oboil out) karborateriai. Sutvarkoma elektrinė ir vairavimo sistemos. Perdirbama stabdžiai, transmisijos, diferencialai, keičiamos sankabos (clutch) ir kitos dalys. Atliekami dideli ir mažesni lyginimo ir dažymo darbai. Mašina pamimama iš katastrofos (accident) vietos ir sutvarkomi reikalai su insurance. — GARANTUOTAS IR SAŽINGAS DARBAS. Dirbtuvė atidaryta nuo 8:00 val. ryto iki 9 val. vakaro.

M. ČESAS, A. STANEVIČIUS

1835 CANALPORT AVENUE.

Telef.: dirbtuvės SEeley 3-2146, namų KEnwood 8-3092.

LIETUVIŠKĄ DUONĄ

"Įvairius kepenius kepa iš tremties atvykęs patyręs Lietuvoje kepėjas — specialistas ALEKSAS GAIDJURGIS

STAR BAKERY

ADRESAS: 738 W. 31 ST.

PERKANT — PARDUODANT NAMŲ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ KREIPKITES Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333 A DUNDAS ST. W., TORONTO OL. 8443 — OL. 444

Mes patarnaujame teisingai, skubiai, savo kalboje. \$500 — \$1500 — galite gauti per mūsų biurą, tik už Jūsų parašą, be žirantų, jei Jums trūksta pinigų — įmokėjimui perkant namą. Visais biznio reikalais mūsų agentai NEMOKAMAI suteikia informaciją ir mielai Jums patarnaus.

F. JONYNAS

Telefonas įstaigos: OL 8444. Namų: OL 2972.

P. DAMBRAUSKAS

Telefonas įstaigos: OL 8443. Namų: JU. 6198.

V. JUČYS

Biznio telef.: 8444. Namų tel.: OL 6718.

V. SIMINKEVIČIUS

Telefonas: OL 8443, OL 8444.

WALTER SASNAUSKAS

GENERAL CONTRACTOR

2456 W. Marquette Road, Chicago 29, Illinois.

Telef.: GRovehill 6-8402

Stato naujus namus pagal su tartį ir planą.

Atlieka įvairius remonto darbus.

LIETUVIŠKOJ KRAUTUVĖJ DANA

yra didelis pasirinkimas: įvairių gintaro gaminių, lietuviškų audinių, medžio ir odos išdirbinių, meniškių margučių, vaikų ir moteriškų rūbų.

SAVININKAI A. IR D. PAREIGIAI

1445 So. 49th AV., CICERO 50, ILL.

Telefonas: TO 3-6591.

Didelis pasirinkimas

Laikrodžių ir Brangenybių

Vietoje ir Europoje gamintų laikrodžių sąžiningas ir žemas kainas

A. R. JUNIEWICZ IR SŪNUS

3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

MODERNIŠKA KIRPYKLA

Savininkas W. REKASIUS,

752 West 33rd Street (prie Halsted gatvės).

Darbas atliekamas labai švarioj kirpyklos patalpoje ir geriausiai, — pagal kiekvieno mūsų tautiečio skonį ir pageidavimą. Kainos žemos. Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais — nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vakaro. Trečiadieniais — uždaryta.

Telefonas: Victory 2-8770.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

ARS-FOTO STUDIJA

3362 So. Halsted St., Chicago, Ill., daro įvairių dydžių portretus ir nuotraukas.

Atlieka Studijos ir Foto mė-gėjų darbus.

Aprūpina gera filmine medžiaga.

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS KOPLYČIOS

2424 W. 69th St. RRepublic 7-1213

2314 W. 23rd Pl. Virginia 7-6672

10756 S. Michigan Ave. Pullman 5-1270

LIQDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia

RRepublic 7-9600 — 7-9601 Automobiliams vieša

Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime kopyčią arčiau Jūsų namų.

Virš 50 metų Veikia Dieną ir Naktį

Ne tik patarnauja, bet ir broiuskus patarimus duoda apie

ĮVAIRIAS APDRAUDAS.

KREIPKITES Į

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo įstaiga.

4605 — 07 So. Hermitage Ave. — Tel.: YArds 7-1741 ir 7-1742

arba 4330 — 34 So. California Ave. — Telef.: LA. 3-0446.

Kopyčiose moderniškai oro keitimo įrengimai

KĄ JIE DIRBA

JŪROS SKAUTĖS

Vad. vyr. sktn. R. Gustaitienei 6 mėn. laikotarpį išėjo jūros skautių III-jo patyrimo laipsnio programa ir gražiai reikėsi skautiškoje tunte veikloje. Jūreiviskų patyrimu ir teoretinėmis žiniomis sesėms padėjo jūrinės idėjos broliai:

Sktn. Alg. ir K. Aglinskai, Alg. Gustaitis, Tėv. Raibužis JS, jūr. sktn. L. Knopfmuleris.

Programos užbaigimui atžymėti birželio 13 dieną jūros skautės ruošia iškylą į sktn. inž. V. Jonyno vasarvietę. Išvykimui renkas 8 val. ryte 7606 So. Union A., iš kur bus važiuojama automobiliais.

JONAS JONYNAS

Su šeima, mūsų detroitiečiai skaitytojai, senesiai lankėsi Chicagoje, bet kitko, ir pas savo broli Zigmą, mūsų laikraščio bendradarbį.

JUOZAS TYSLIAVA

"Vienybės" redaktoriai ir leidėjas lankėsi Chicagoje ir "L. L." redakcijoje.

DIPL. PIRKLYS JONAS BARKUS

Su šeima, persikėlė į savo nuosavą rezidenciją 5718 So. Laffin Ave. Telefonas Walbrook 5-5528.

Visais biznio reikalais prašome kreiptis nuo 6-8 vakarais. Šeštadieniais ir sekmadieniais nedirbama.

P. KESIŪNAS

Mašinraščio ir komtametro mokyklos vedėjas, greitai laiku atidaro naują klasę ir priima kursantus.

JONAS MARKAUSKAS, BALYS DAINAUSKAS ir ELENA RUKUŽIENĖ

Prašomi pranešti savo adresus "L. L." administracijai.

REKALINGI SKELBIMŲ RINKĖJAI (SOLICITORS)

Kreiptis "LL" administracijon, 3157 So. Emerald Ave., Chicago 16, Ill. Telef. 2-4372.

JUOZAS PİKELIS

Kilęs iš Raseinių, turi savo vardą (Joseph Dry Goods) krautuvej ir kiek galėdamas paremia lietuvišką spaudą. Dėl to didesnį dalis pirkėjų jo krautuveje yra lietuviai.

POVILAS ŠIMOLIŪNAS

Agronomas, LB Chicago Bridgportto Sk. Valdybos narys, sutiko būti "L. L." administratorium atstovybių ir platintojų reikalams

TOLIS ŠLUTAS

Yraperrinktas Harmony Motors B-vės pirmininku. Jo paslaugumas ir nuosirdumas interesantams bei rimtas reikalų supratimas plačiai žinomi ir įvertinami.

VIENO KUNIGO DARBSTUMO PAVYZDYS

Čikaga yra didelis miestas, bet daugelis lietuvių pažįsta vienas kitą. Na, o kas čia nepažįsta kunigo Benedikto Suinto? Atrodo, jog mažai atsiras tokių. Visi jį mato, kaip stiprų, energingą ir be galo darbštų žmogų. Retai kas pagalvoja, kad jisai gali švęsti 60 metų sukaktį? Tikrai žemiausiai patvarius žmones. Jisai šiemet kartu švenčia ir savo 35 metų kuni-gystę.

Benediktas gimė skaitlingoje ūkininko šeimoje. Tėvai turėjo 18 vaikų. Jo gimtinė — Vitogalos kaimas, Skaudvilės valsčius. Mokėsi Girdiškėse, Tauragėje ir Kaune. Baigęs Kauno kunigų seminariją 1919 m. gegužės 4 d., gavo kunigo šventimus. Dirbo Kėdainiuose, Žeminyje ir Smilgiuose. 1926 m. baigė Vyt. Didž. Univ. filoz. teologiją ir dirbo Tauragėje mokytoju semin. ir gimn. kapelionu. Dar Gruzduose — aukšt. gym. mokykloje kapelionu, ir klebonu — Paupyje. Kėtverius metus mokėsi kalbotyros mokslus Kaune ir Vilniuje. Čia gavo 1942 m. diplomą.

Vėliau 7 metus gyveno Brazilijoje ir pastatė bažnyčią. Daugiau 1000 lietuvių vaikų priregę prie Šv. Komunijos lietuvių kalba, kurie buvo surinkti iš viso S. Paulo miesto. Suorganizavo Šv. Juozapo parapijos bendruomenę ir

JULIUS LEVANAS

Baigęs pagrindinį kariuomenės apmokymą, šiomis dienomis grįžo 2 savaitėm atostogų pas namiekius į Chicagoją.

LIETUVIŲ SAJUNGOS "RAMOVĖ" SKYRIŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Praėjusį sekmadienį, gegužės 30 d., įvyko pirmasis Lietuvių Sąjungos "Ramovė" skyrių atstovų suvažiavimas šioje Atlanto pusėje. Susirinkęs gausus būrys atstovų iš plačiai išsidėsčiusių skyrių, svečioje Hollywood Inn svetainės patalpoje Chicagoje, vieningo darbo ir ryžto nuotaikoje apsvairstė bėgamausios sąjungos organizacinius ir tolimesnės veiklos reikalus ir lietuviškos ateities veikimo galimybes Lietuvos laisvinimo kovai laimėti.

Suvažiavimas buvo pradėtas iškilmingomis pamaldomis Šv. Kryžiaus bažnyčioje, kuriose dalyvavo gausus būrys Chicago lietuviškos visuomenės, pagerbiant žuvusius už Lietuvos atminimą.

Iškinningo posėdžio metu, suvažiavimas buvo pagerbtas Lietuvos Konsulo Dr. P. Daužvardžio, ALT Pirmininko L. Šimulio, Lietuvių Bendruomenės Apygardos, Lietuvos Kariuomenės Kūrejų Savanorių, Lietuvos Nepriklausomybės Kovų Invalidų Sąjungos, Kunigaikštienės Birutės draugijos atstovų ir karo kapeliono kunigo Santaro dalyvavimu. Su dideliu dėmesiu buvo išklaušytas plk. A. Reklaičio paruoštas referatas apie tautinių dalinių organizavimo galimybes.

Po iškilmingos posėdžio dalies sekęs darbo posėdis praėjo vieningo ryžto nuotaikoje, vieningai sprendžiant Sąjungos organizacinius ir veiklos reikalus.

Suvažiavimo metu buvo paryškinta, jog Lietuvos Laisvę laimėti tebus galima tik tada, jei ginkluoto konflikto metu egzistuos tautiniai daliniai, pajėgūs paremti Lietuvos Nepriklausomybės bylą.

Naujai dviejų metų darbuotei, į naujus vyriausios valdybos organus, iš 15 kandidatų, buvo išrinkti sekančieji asmenys:

1. Gen. Plechavičius Povilas,
2. Gen. Reklaitis Mikas,
3. Plk. Ališauskas Kazys,
4. Plk. Reklaitis Antanas,
5. Lt. Siliūnas Aleksas.

Po darbo posėdžio, prie darbščiujų birutiečių paruoštų vaišių stalo, praleistos pora valandų dar labiau surišo ramovėnų šeimą tampresniais ryšiais rikiotis laisvės kovų žygiams.

Praėjęs suvažiavimas dar labiau paskatino ramovėnų ryžtingai rengtis Lietuvos išlaisvinimo kovai ir jos vadovavimui.

K. O.

jos vardu gavo bažnyčios nuosavybės dokumentus. Dalį bažnyčios statymo lėšų 1934 m. pats surinko Amerikoje ir Lietuvoje.

Karo metu pasitraukė į Vokietiją. Dirbo įvairiose vietose, o vėliau laiku aprūpino apie 10 stovyklų patarnavimais ir buvo gimnazijos kapelionu, anglų zonoje. Lėktuvu atsikrėdė į Ameriką 1949 m. ir apsigyveno pas gimines Jankauskus 149 E. 115 st. Chicago 28, Ill. Tenai gyvena jau 5 metai. Mišias laiko 11406 S. Erdbrooke katalikų bažnyčioje, pas kun. Dr. Exler, olandų kilmės. Jisai atjaunė lietuvių ir pats davė 100 šalpos reikalams.

Amerikoje pasižymėjo sutarčių padarymu likusiems tremtyje. Jisai vienas per trejus metus padarė 40 sutarčių, o atvyko virš 450 žmonių. Pats sumokėjo už keliones arba suieškojo kitus geradarius. Tarp atvykusių yra ir latvių ir kitų tautybių, o religijos net trejopos. Visiems parūpino butus, darbą, sutiko stotyje ir net padėjo gauti Soc. Sec. korteles. Tris šeimas išgelbėjo iš Missisipės vargų ir įkurdino Chicagoje, užperkant jiems namus. Apie 10 asmenų parūpino nedarbingumo garantijas po 1000 dolerių.

Vėliau išgirdo Vasario 16 gimnazijos bėdas. Tuoj pradėjo organizuoti šalpos ratelius. Dabar jisai turi jau 21 tokių ratelių ir 420 asmenų juos remiančių žmonių.

Diktatūrinė santvarka iššaukia gyventojus į žūtutinę kovą už demokratiją. Demokratinė santvarka — už diktatūrą. Tai įrodo mūsų šių dienų sukurtas gyvenimas, kad lėndrinė lazda, išmarginti celoziniai akiniai ir doleriai daugiau vertinami, negu idėjos.

Alf. Aklaitis.

GENOCIDAS: Jį gali iš letargo miego prikelti — tik atominė bomba.

Alf. Aklaitis.

Sumašytas kalendorius

"Draugo" priešvėlykinių numerį visi siuntė sveikinimus šv. Velykų proga, bet teisėjas Alf. Wells linki visiems lietuviams link smų šv. Kalėdų švenčių!

Dariaus — Girėno postas visą savaitę po Velykų traukė Aleliują ir linkėjo visiems skaitytojams linksmų Velykų švenčių!

Vis tai gerų nuotaikų rezultatai.

Su Kalėdų šventėmis sveikindamas vysk. Brizgys, matyti paveiktas blogų nuotaikų, sveikino seseris, kunigus ir katalikiško gyvenimo veikėjus, bet pritrūko šilto žodžio eiliniam lietuviui ir katalikui.

GYVENIMO DIENOS

KĘSTUTIS GARDINAS

Kas nieko nedaro, daro vieną klaidą.

J. K. Karys.

Iš tikro — sėdėjimą vokiečių kacete negalima pavadinti diplomatine tarnyba.

"Vienybė"

Kiek indėnų yra katalikų? JAV-se skaičiuojama 343.410 indėnų. Iš jų 108.364 yra katalikai.

Pereitais metais

Apie 24.000 negrų JAV-se priėmė krikštą, taigi tapo naujais katalikais.

Vedė Karalienės Elzbietos dvasininkas

Didž. Britanijos Karalienės Elzbietos asmeniškas kapelionas C. E. Raven, 68 metų amžiaus, vedė 80 metų milijonierę našlę.

Ieva buvo vinentėlė moteris, kuri niekad neatsisukdavo atgal pažūrėti, ką kitos moterys dėvi.

GERESNĖM SĄLYGOM parūpins namą, farmą, vasarvietę, krautuvej, sklypus ir visokias kitokias įmones

DR. J. KAŠKELIS

B. SERGAUTIS REAL ESTATE

870 College Str. Toronto, Ont. Telef.: OL. 6381. Buto: KE. 7536 Šiame biure taip pat parūpinama paskolos ir padaromi įvairios rūšies apdraudimai.

Jei ieškote buto ar kambario, jei tokius turite, jei norite pirkti ar parduoti nuosavybę ar ūkį — kreipkitės į savus, kurie jums mielai padės. Smulkūs skelbimai priimami ir telefonu: Victory 2-4272. Siųsdami skelbimą raštu, aiškiai rašykite ir išdėstykite savo pagedavimus (kurin numeris dėti, kokio didumo ir t. t.). "Laisvoji Lietuva" jums padės ir patars. Skelbimų Skyrius.

Pats aplanko kiekvieną asmeniai kartą į mėnesį ir surėnka pinigus. Iki dabar jisai jau pasiuntė per Balfą 5000 dolerių!

Kun. B. Sugintas yra originalus žmogus. Tačiau jisai yra labai gerbiamas. Jį myli visi be pažiūrų ir tikėjimo skirtumo, kaip kunigą, žmogų ir labai veiklų lietuvi.

A. Gintneris.

Plačios galimybės

Per trumpą laiką mūsų "dypai" sugebėjo toli pažengti ir net pralenkti senuosius lietuvių angliškai — lietuviškoje kalboje. Kai kurie naujai atvykstantieji, nemokėdami anglų kalbos, nebeįtengia susikalbėti lietuviškai su prieš 3-4 metus atvykusiais.

Norintieji daugiau pasitobulinti šioje angliškai — lietuviškoje kalboje, turi plačias galimybes kas vakarą pasiklausydami Šaltimiero radio pusvalandžio.

Kas didžiausias?

— Kas yra didesnis už visus keturis didžiuosius? — McCarthy. Juk visi keturi eina prieš jį, o jis laikosi ir nepasiduoda.

Vokiečių apginklavimas — Kada prancūzai sutiks, kad vokiečiai būtų apginkluoti? — Tada, kada bus išrasti ginklai, kurie teveiks į rytus atsukti.

Kur reiks dingti?

Tas McCarthy dūksta, kaip pašėlęs. Kur Maskvos garbintojai dings?

Sulyis į pagrindį. Kur tokį pagrindį rasti, kad McCarthy nepasiektų?

Lys į "Vilnius" "beizmentą". McCarthy neturi tokios ilgos kachergos, kad juos ten nulindusius pasiektų.

BIČIULI VYTAUTA JASINEVIČIŲ IR PANELĖ ELE-
NUTĖ KRONAITĖ, SUKŪRUSIUS ŠEIMOS ŽIDINĮ, SVEI-
KINA IR DAUG LAIMĖS LINKI

"LAISVOSIOS LIETUVOS"
Redakcija ir Administracija

"BENDRIJOS"

Nauji leidiniai:

J. Švaistas
E L D O R A D O
Apsakos iš gyvenimo Lietuvoje ir tremty. Kaina 1.80 dol.

Alė Rūta
D U K T Ė
Romanas. Miesto mergaitės ir kaimo jaunuolio meilės kelias. Kaina 2.40 dol.

Venecijus Ališas
CASCATA CRISTALINA
Gausiai VI. Stančikaitės iliustruota. Kaina 3.50 dol.

Sios knygų gaunamos pas vietos spaudos platintojus.

JOSŲ GROZIS
PRIKLAUSO NUO
GRAŽIAI IŠVALYTO RŪBO!

MARTIN WIDRA
Siuvejas
3541 S. Halsted St.
TEL.: YArds 7-6035.

Siuva naujus drabužius, persiava, pataiso ir išvalo senus. Pirmia valymui drabužius ir baltinius. Ten pat galima gauti įvairių knygų pasiskaitymui į namus ir yra lietuviškos spaudos kioskas.

PIGIAI IR SAUGIAI Perkraustau BALDUS

VIETOJE IR IŠ TOLIAU

Turiu naują didelį sunkvežimį ir apdraudas PRISTATAU Į PIKNIKUS visus jums reikalingus daiktus KOSTAS EIDUKONIS, 6930 So. Talman, Chicago 29, Ill. Tel.: GRovehill 6-7096

COMTAMETRO IR MAŠINRAŠČIO MOKYKLA

Priima naujus kursantus. — Virš šimto lietuvių baigė šią mokyklą ir visi dirba švariose raštinėse. Reikėtų ir Tau apsisvarstyti, ar ilgai gali Tavo sveikata atlaikyti fabriko darbą. — Skambink tuojau Mokyklos Vedėjui P. Kesiūnui: Bishop 7-3013, arba kreikis tiesiai į Mokyklą — 938 W. 31 Place, Chicago 8, Ill.

KVIETIMAS

Maloniai kviečiame Tamstą atsilaukyti į VIDURIO NEW JERSEY LIETUVIŲ "NEMUNO" DRAUGIJOS rengiamą

GEGUŽINĖ-PICNIC

kuri įvyks birželio 27 dieną 1 val. po pietų THREE ANGLE GROVE, Helmetta, N. J.

Gegužinė bus su menine programa. NEMUNO VALDYBA

Jonas Karvelis

3249 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel.: YArds 7-0677 ir Tel.: DA. 61136 Didžiausias pasirinkimas: siuvamų mašinų, Radio aparatų, įvairių sveicariškų laikrodžių, įvairiausių lietuviško meno išdirbinių, Lietuvos knygų, žurnalų ir laikraščių.

Vaišingumas yra šviesus lietuvių tautos bruožas. Dėl to aprašoma enciklopedijose. Keliauninkai bei vaizbūnai, ieškodami gintaro šalies turtų, rasdavo ant vaišingo lietuvių skobnių ir gintaro spalvos alučio...

Naujasis alutis GINTARAS ir BALTOJI MEŠKA atitinka visas tradicinio lietuviško alaus savybes. Vėl turime kuo tinkamai pasivaikinti ir užsieniečius nustebinti

WHITE BEAR BREWING CO.

Ildelfonsas ŠADAUSKAS — Pirmininkas

Thornton, Illinois. Telef.: Thornton Ill 5539